

KUULOLIITON JULKAISU 2 • 2016

kuuloviesti

**VIRPIN ELÄMÄÄ
KUNINGASKUNNASSA**

**AVUN TARPEESTA JA
AUTTAMISEN HALUSTA**

**LAURA LEPISTÖ:
ARVOSTAN HILJAISUUTTA**

Vieraassa maassa

Vieraassa maassa

KUULOVIEСТИ 2 • 2016

8

ERKKI AHONEN

16

VEERA VIITALA

20

PÄIVI PÖNTY

Kuuloliitto ry:n julkaisu
80. vuosikerta, 6 kertaa
vuodessa.

Kuuloliitto ry
Ilkantie 4, 00400 Helsinki
Puh. (09) 5803 830
kuuloviesti@kuuloliitto.fi

Vastaava päätoimittaja
Pekka Lapinleimu
p. 040 8232 471

Päätoimittaja
Juha Hietala
p. 050 569 7978

Toimitus
Erkki Ahonen, p. 040 5608 322
Ulkoasu: Mira Tuovinen

Toimitusneuvosto
Merja Mäkinen pj.
Erja Linkki
Leena Olsbo-Rusanen

**Kuuloviestin tilaukset ja
osoitteenmuutokset**

044 752 5565 tai
www.kuuloliitto.fi
Tilaushinta 35 € vsk muille kuin jäse-
nille, kappalehinta 6 €

Ilmoitusmyynti
Tuplas Oy, p. 0400 955 295
Ilmoitusaineistot:
info@tuplas.fi

Kuuloliitto ry

www.kuuloliitto.fi
www.kuulosuoja.fi
www.kuulokynnys.fi
www.moottorikorvat.net

ISSN-L 0023-5741
ISSN 0023-5741 (painettu)
ISSN 2242-6752 (verkkolehti)

Painopaikka:
Joutsen Median Painotalo, Oulu

SEURAAVAN
LEHDEN TEEMANA
ON
MATKAILU JA VAPAA-AIKA
AINEISTON TULEE OLLA
TOIMITUKSESSA
VIIMEISTÄÄN
2.5.2016

Vieraassa maassa vieraalla kielellä

Opiskelin syksyn 1999 Manchesterin yliopistossa Englannissa. Vieraassa maassa opiskelu oli haastava, mutta silmiä avaava kokemus. Tuohon aikaan Englannissa oli otettu yllättävän hyvin huomioon erilaisten opiskelijoiden tarpeet. Opintoasioiden toimistossa saattoi kertoa kuulovammasta ja asia kirjattiin oppilaitoksen tietoihin. Pienryhmätyöskentelyssä opettaja varmisti, että kaikki on kunnossa, ja esimerkiksi auditoriossa luennoitsija huolehti siitä, että induktiosilmukka toimii.

Ihmiset matkustelevat nykyään paljon, ja yhä useammalla kotimaisella työpaikalla toimitaan myös kansainvälisissä ympäristöissä. Lomareissusta selviää yleensä tankero-englannilla, mutta erityisesti työskentely tai asuminen ulkomailla vaatii sitten jo paljon enemmän kielitaidolta.

Vieraiden kielten opiskelu on usein kuulovammaisille haasteellista. Vaikeuksia tuottaa sanojen erottaminen toisistaan, sillä usein konsonantit saattavat sekoittua keskenään. Kielen oppiminen käytännössä vaatii runsaasti toistoja, ja äänen rinnalle pitäisi saada myös visuaalinen vahviste. Huonokuuloiselle on tärkeää nähdä puhujan huulio ja lisäksi esimerkiksi pystyä seuraamaan puheen rinnalla sitä tukevaa tekstiä. Käytännössä huonokuuloiset joutuvat tekemään moninkertaisesti työtä jonkin vieraan kielen oppimiseksi kuuleviin verrattuna. Jos kielen oppiminen ei suju, saat- taan siitä aiheutua hankaluuksia myöhemmin esimerkiksi työelämässä.

Nykyisin valtaosa kuulovammaisista nuorista opiskelee tavallisissa kouluissa muiden ikätovereidensa kanssa. On tärkeää, että opetuksessa otettaisiin huomioon kuulovammaisen oppilaan tarpeet. Toivottavasti opetusmenetelmät ovat jo kehittyneet parempaan suuntaan. Itse muistan liian hyvin kouluajoilta huonolautuisen nauhurin, jolla kuuntelutehtäviä soitettiin. Nauha rahisi ja paukkui. En käytännössä saanut puheesta mitään selvää, ja nämä kuuntelutehtävät olivat kannaltani ajanhukkaa.

Kuulovamma saattaa aiheuttaa tietynlaisia epävarmuutta sosiaalisissa tilanteissa. Tämä korostuu etenkin ympäristöissä, joissa kommunikaatio tapahtuu vierailla kielillä. Mielestäni hyvä tapa oppia kieltä on erilaisiin kansainvälisiin tapahtumiin osallistuminen. Esimerkiksi kuulovammaisalan kansainväliset kattojärjestöt kuten IFHOH, EFHOH ja IFHOHYP (nuorten maailmanjärjestö) järjestävät säännöllisesti kaikille avoimia seminaareja ja tapahtumia, joihin kannattaa osallistua. Näissä tapahtumissa suuri osa osallistujista on itse kuulovammaisia ja kynnys osallistumiseen matalalla.

Kielitaitoa on jatkuvasti ylläpidettävä ja kehitettävä. Tämä on periaatteessa helppoa, sillä erilaisia kielikursseja on Suomessa tarjolla valtava määrä. Uskon, että tarvittaisiin kuitenkin enemmän kuulovammaisille suunnattuja kielikursseja, joissa olisi otettu huomioon ne tavat, joilla kuulovammaiset oppivat parhaiten. Yhdenvertaisuus eri elämänaloilla, niin opiskelussa, työelämässä kuin vapaa-ajan toiminnassakin edellyttää, että kaikilla on mahdollisuus oppia vieraita kieliä omien edellytystensä mukaisesti.

JUHA HIETALA

Hallituksen päätöksiä

Tammikuun kokous

Hallitus ohjeisti toiminnanjohtajaa vuoden 2016 toiminta- ja taloussuunnitelman täsmentämisessä ja hyväksyi jäsenjärjestö-avustusten myöntämisperiaatteet vuodelle 2016.

Hallitus päätti ulkoistaa Kuuloliiton talouspäällikön tehtävien hoidon VaTa Järjestöpalvelu Oy:lle ja tehtävän hoitamiseen nimettiin yhtiön toimitusjohtaja **Ilkka Sivula**.

Hallitus päätti esittää VaTa Järjestöpalvelu Oy:n yhtiökokoukselle neljän jäsenen valitsemista, joista Kuuloliiton edustajiksi ehdotetaan **Tuula Natusta** ja **Pekka Lapinleimua**. Kuuloliiton yhtiökokousedustajaksi vuoden 2016 yhtiökokouksiin valittiin **Antero Penttinen**.

Kuuloliiton edustajaksi EFHOH:n vuosikokoukseen ja seminaariin huhtikuussa valittiin **Heikki Niemi**. EFHOH:n hallitukseen nimettiin ehdokkaaksi viestintäpäällikkö **Juha Hietala**.

Niklas Wenman valittiin Kuuloliiton edustajaksi Euro-CIU:n seminaariin ja vuosikokoukseen huhtikuussa.

Hallitus nimesi IFHOH:n vuosikokoukseen ja maailmankongressiin edustajaksi **Sanni Valtosen** ja tarkkailijaksi **Eija Isaks-sonin**. Kuuloliiton ehdokkaaksi IFHOH:n hallituksen rahastonhoitajaksi valittiin **Heikki Niemi**. **Jenna Junttila** nimettiin liiton edustajaksi IFHOHYP:n vuosikokoukseen.

Hallitus päätti, että lahjoitusmahdollisuutta jäsenmaksun yhteydessä jatketaan myös vuonna 2016 ja kohteeksi valittiin Kuuloauton aiheuttamat kustannukset.

Maaliskuun kokous

Hallitus hyväksyi vuoden 2015 tilinpäätöksen ja vuosikertomuksen esitettäväksi liittovaltuustolle ja päätti, että vuosikertomus julkaistaan sähköisenä versiona. Hallitus hyväksyi myös vuoden 2016 täsmennetyt toiminta- ja taloussuunnitelmat esitettäväksi liittovaltuustolle.

Hallitus päätti esittää liittovaltuustolle, että jäsenyhdistysten jäsenmaksut Kuuloliitolle vuonna 2017 pysyvät ennallaan. Myös kannatusjäsenmaksujen ehdotetaan pysyvän vuoden 2016 tasolla.

Hallitus hyväksyi liittohallituksen lausunnot valtuustoaloitteisiin esitettäväksi liittovaltuustolle sekä vastauksen Suomen tinnitusyhdistyksen aloitteeseen. Lisäksi hallitus hyväksyi yhdistysten sääntö- ja nimenmuutoksia.

Kuuroutuneiden toimikunnalle annettiin tehtäväksi esittää hallitukselle ehdotus vuoden 2016 Selkeän puhujan palkinnon saajaksi.

Hallitus hyväksyi kokouksessa myös hallituksen viestintästrategian vuosille 2015–2017.

Kuuloliitto ottaa käyttöön mobiilijäsenkortin

Kuuloliitto tarjoaa jatkossa jäsenilleen mahdollisuuden hyödyntää älypuhelimiaan jäsenkorttina ja käyttää sitä omien jäsentietojen hallintaan. Mobiilijäsenkorttia varten puhelimeen tulee ladattavaksi sovellus, joka on saatavilla kaikille käyttöjärjestelmille (iOS, Android ja Windows).

Sovellus tulee ladattavaksi huhtikuun aikana ja se löytyy oman puhelimen sovelluskaupasta (Google Play, Apple App Store tai Microsoft Store) nimellä Kuuloliitto.

Sovelluksen lataamisen jälkeen kirjautuminen mobiilijäsenkortille tapahtuu syöttämällä käyttäjätunnukseksi oma jäsennumero ja salasanaksi oma sukunimi.

Kuuloliitto tiedottaa mobiilikortin käytöstä ja ominaisuuksista lisää myöhemmissä Kuuloviesteissä sekä sähköpostilla.

CHARGE 2016

Kuuloliiton Harvinaiset – toiminnan, Suomen Kuurosokeat ry:n ja oppimis- ja ohjauskeskus **Valteri Onervan** järjestämässä CHARGE 2016 tapahtumassa Valkeassa talossa 31.3. – 3.4. tapasivat toisiaan ammattilaiset, CHARGE – henkilöt sekä heidän omaisensa ja läheisensä. Tapahtuma muodostui ammattilaisten workshop – päivästä, kaikille avoimesta seminaarista sekä viikonlopun vertaistapaamisesta. Järjestöt, erityisesti aistivamajärjestöt (kuva), sekä Valteri Onerva esittelivät toimintaansa esittelypisteissään seminaaripäivänä. CHARGE on harvinainen oireyhtymä, johon hyvin usein liittyy myös kuulovamma tai kuurous. Tapahtumassa painotettiin vuorovaikutuksen keinojen ja yhteisen kielen löytymisen merkitystä jo varhaisesta lapsuudesta asti. Kieli voi olla tilanteen mukaan viittomakieli, suomen kieli tai muu perheen kieli. Räätelöidyt, yksilöllisesti mietityt ratkaisut ja harvinaisen oireyhtymän ymmärtäminen tukevat ja sujuvoittavat arkea ja täysipainoisen elämän viettämistä.

PÄIVI VATAJA

KUULOLIITON KANSAINVÄLINEN TYÖ

Kuuloliiton yhteydet maailmaan ovat monipuolistuneet vuosien saatossa. Ystävyyssuhteiden ja muiden epävirallisten kontaktien rinnalla toimii nykyään Kuuloliiton kansainvälisten asioiden työryhmä. Se kokoontuu neljästi vuodessa vapaamuotoisiin kokouksiin. Allekirjoittanut on toiminut ryhmän puheenjohtajana sen perustaneen Anna Klemettilä-Sorin jälkeen.

Yhteistyöjärjestöistämme tärkeimmät ovat maailmanlaajuinen huonokuuloisten etujärjestö International Federation of Hard of Hearing People (IFHOH) sekä Euroopan vastaava järjestö European Federation of Hard of Hearing People (EFHOH). Kummankin hallitus on melko pieni, 5–6-paikkainen, joten hallitusvalinta on aina pieni merkkitapaus. Onni onkin suosinut Suomea, koska tällä hetkellä IFHOH:in rahastonhoitajana toimii Heikki ”Jyde” Niemi ja vastikään EFHOH:in hallitusjäseneksi valittiin Kuuloliiton viestintäpäälikkönä toimiva Juha Hietala. Hän seuraa hallituspaikan työkiireiden vuoksi jättänyttä ABILIS-säätiön projektikoordinaattori Jaana Linnaa. Kiitos Jaana panoksestasi ja onnea, Juha!

Suomella ja Kuuloliitolla on vahva edustus myös muualla. Euroopan sisäkorvaistutetekäyttäjien järjestö Euro-CIU oli alun alkaen istutetta käyttävien lasten vanhempien järjestö. Vähitellen itse sisäkorvaistutetta käyttävien aikuisten sukupolvi on raivannut tiensä päättäjien riviin, heistä mainittakoon järjestön tämänhetkinen varapuheenjohtaja Sari Hirvonen-Skarbö. Nuorten järjestö IFHOHYP:in (International Federation of Hard of Hearing Young People) toiminta on muutaman etsikkovuoden jälkeen taas vakiintumassa. Kuuloliitonkin nuoret ovat löytämässä tiensä takaisin IFHOHYP:iin – tosin suomalainen hallitusjäsen siellä on jo, koska Kuuloliiton suomenruotsalaisen sisarjärjestö Svenska Hörsselförbundetin edustaja Victor Rehn valittiin IFHOHYP:in hallitukseen viime syksynä. Kalle Tervaskari toimii Vuxendövas Nordiska Råd:issa eli kuuroutuneiden pohjoismaisessa neuvostossa rahastonhoitajana. Viimeisenä mainittakoon NHS eli Nordiska Hörselskaddes Samarbetskommitté, jossa Kuuloliittoa edustavat kulloinenkin liiton puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja.

Kansainvälinen verkosto on siis punottu erittäin huolellisesti, ja maailmalla Suomi nauttii suurta arvostusta. Tietääkseen, miten hyvä maa Suomi on, on lähdeittävä ulkomaille. Meillä on julkisin varoin kustannetut kuulokojeet ja apuvälineet, meillä on kirjoitustulkit ja induktiosilmukat. Ei tarvitse lähteä kauemmas kuin Ruotsiin, kun jo kohtaa keskustelua kuulokojeiden ”osarahoituksesta”. Siis, saadaksesen laadukkaamman kuulokojeen asiakkaan on rahoitettava siitä osa itse, palvelusetelillä saa halvimman ja huonoimman. Vain Suomi tarjoaa kuulon apuvälineitä kaikenikäisille ilmaiseksi. Lähimmäs pääsee Islanti ja sekin pystyy samaan vain pienen väkilukunsa ansiosta. Kirjoitustulkkaukset on hyvällä mallilla suurimmissa osassa EFHOH-maita, mutta esimerkiksi Saksan eteläpuolisissa jäsenvaltioissa se on usein pelkkää unelmaa. Ja siellä missä apuvälineiden saatavuus on tyydyttävä, julkiset tilat jätetään varustamatta induktiosilmukoilla, koska oletetaan, että asiakkaat tuovat kuulemisen apuvälineet mukanaan. Päälle päätteeksi Suomen televisiotekstitystilanne on kansainväliselläkin tasolla maailman parhaita. Kun Suomen hallitus lopultakin tänä vuonna ratifioi YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen, voidaan Suomea kutsua kuulovammaisten oikeuksien mallimaaksi. Hyvä Suomi!

EIJA ISAKSSON

ANNETTE FAGERSTRÖM

Terveydeksi-palsta tarjoaa ajankohtaista tietoa kuulosta ja terveydestä. Kokonaisvaltainen hyvinvointi on monen tekijän summa, johon vaikuttavat muun muassa ihmissuhteet, uni, ravinto ja liikunta.

SORMET MULLASSA IHMINEN SAIRASTAA VÄHEMMÄN

Rikas luonto tarjoaa ihmisen immuunipuolustusjärjestelmälle haasteita, joita se tarvitsee toimiakseen terveyttä vaalien. Luonnon monimuotoisuus ei kuitenkaan ole itsestäänselvyys edes vihreäksi mielletyssä Suomessa.

Luonnossa tapahtuva toiminta kuuluu yleistä terveyttä vahvistavaan elämäntapaan. Tiivis yhteys monimuotoisen luonnon kanssa vähentää riskiä sairastua moniin sairauksiin. Luontokontakti ja ympäristön tila vaikuttavat esimerkiksi astmaan, allergioihin, moniin suoliston autoimmuunisairauksiin ja osaan mielenterveyden ongelmista.

Luonnon monimuotoisuus hupenee kuitenkin esimerkiksi ilmastomuutoksen ja metsäpinta-alan jatkuvan vähenemisen takia. Vaikuttaakin siltä, että kahden maailmanlaajuisen megatrendin – luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen ja erilaisten kroonisten tulehdusautien esiintymisen kasvun – välillä on selkeä yhteys.

Immuunipuolustuksellemme on merkittävää hyötyä erilaisista mikrobeista eli pieneliöistä, esimerkiksi bakteereista. Tulehdussairauksia vastaan puolustautumassa ovat kehomme eri osien, kuten ihon, suoliston ja silmien, mikrobit. Kullakin ihmisellä on oma yksilöllinen mikrobiostonsa. Se saa alkunsa syntymän hetkellä mutta kehittyy myöhemmin vuorovaikutuksessa ympäristön kanssa. Tiivis yhteys luontoympäristöön vaikuttaa ihmisen mikrobiostoon ja auttaa sitä kautta immuunipuolustusta vastustamaan erilaisia tulehdusperäisiä sairauksia.

Luonnon monimuotoisuuden hupeneminen tarkoittaa kuitenkin monien mikrobien käymistä harvalukuisiksi. Siksi luontokontaktien varmistaminen ja liiasta hygieniasta luopuminen eivät sinänsä riitä kroonistuvien sairauksien yleistymisen hillitsemiseksi. Tarvitaan myös toimia, joilla luonnon köyhtymiseen puututaan.

Niin sanottua biodiversiteettihypoteesia eli oletusta siitä, että joidenkin sairauksien lisääntyminen läpi ihmiskunnan sekä luonnon köyhtyminen ovat toisiinsa liittyviä ilmiöitä, testattiin muutama vuosi sitten Itä-Suomessa. Itäsuomalaisissa elinympäristöissä toteutetun tutkimuksen tulokset viittaavat siihen, että atooppisuus ja ihmisen lähiympäristön laatu ovat yhteydessä toisiinsa: atooppisuuden todennäköisyys oli metsä- tai maatalousympäristössä huomattavasti pienempi kuin rakennetummassa ympäristössä, jossa noin joka kolmas oli atooppinen. Atopia on ihmiskehon tietynlaista herkistyneisyyttä, ja se ennakoii allergisuutta.

Tällä hetkellä lasten ja nuorten yleisin krooninen sairaus ovat allergiat. Siinä, missä allergioiden hoitosuosituksessa painotettiin aiemmin allergian aiheuttajan välttämistä, viime vuosien aikana siedätyshoito ja altistuminen mikrobeille ovat ottaneet virallisissa suosituksissa paikkansa välttämisen rinnalla. Terveysteen myönteisesti vaikuttavat mikrobit ovat myös vahvan lääketieteellisen kehityksen kohteena, mutta luontainen altistuminen ei ole ainakaan tällä hetkellä korvattavissa.

Luonnon näivettyminen ja ihmisten sairastamisen yhteydessä ainakin mikrobien kautta

Niin sanottua biodiversiteettihypoteesia testattiin tutkimusasetelmassa, jossa satunnaisotannalla valittujen, 100 x 150 km alueella asuvien teini-ikäisten atooppisuutta analysoitiin ja verrattiin heidän elinympäristöönsä. Tutkimuksessa kävi ilmi, että luonnon monimuotoisuus tutkittavien elinympäristössä vaikutti heidän ihojensa bakteeriesiintymiin, ja toisaalta atooppisten yksilöiden luontoympäristö oli niukempaa kuin terveiden yksilöiden.

Tutkimushankkeessa on ollut mukana esimerkiksi ekologi ja evoluutiobiologi **Ilkka Hanski**, joka sai helmikuun alussa ensimmäisenä eurooppalaisena

Frontiers of Knowledge -palkinnon ekologian ja suojelubiologian alalta. Palkinto jaettiin kahdeksatta kertaa. Palkintoraati nosti perusteluissaan esiin myös luonnon monimuotoisuuden ja ihmisten mikrobiostoon käyttäytymisen toisiinsa linkittävän teorian, joka on veronut osittain Ilkka Hanskin aiemmasta työstä metapopulaatiobiologian alalla. Palkinnon jakanut BBVA-säätiö haluaa tukea yksilöitä ja ryhmiä, jotka työskentelevät paremman tulevaisuuden puolesta edistämällä tiedon, innovaatioiden ja kulttuurin levittämistä yhteiskunnassa.

Tutkimus: Hanski, Ilkka ym., *Environmental biodiversity, human microbiota, and allergy are interrelated*, 2012.

MIELIKUVA IHANNEPAINOSTA EI AUTA LAIHTUMAAN

Painoihanteet eivät vaikuta auttavan ihmisiä laihtumaan pitkällä aikavälillä. Vaikka valtaosa nuorista naisista ja miltei puolet nuorista miehistä haluaisin 24-vuotiaana painaa nykyistä vähemmän, kymmenen vuotta myöhemmin melkein kaikki heistä ovat lihoneet.

Selkeä vähemmistö suomalaisista nuorista aikuisista on tyytyväisiä painoonsa. Normaalipainoisiksi määritellyistä naisista vain 13 % ja miehistä vain 20 % oli 24-vuotiaana tyytyväisiä painoonsa. Naisten ihannepaino oli keskimäärin 3,9 kg ja miesten taas 1,2 kg heidän todellista senhetkistä painoaan vähemmän.

Tämä selvisi tutkimuksessa, joka toteutettiin osana laajaa FinnTwin16-tutkimushanketta. Siihen osallistuneet vastasivat painoa ja painoihanteita kartoittaviin kyselyihin ensin 24- ja sitten 34-vuotiaina. Kymmenen vuoden seurantajakson aikana niin naisten kuin miestenkin ihannepaino lähestyi heidän todellista painoaan, minkä lisäksi lähes kaikki tutkittavat lihoivat. Lihomisen taustalla voivat olla perinnöllisyys tekijät tai painonnousua suosiva elinympäristö, mutta myös saavuttamattomat painoihanteet itessään aiheuttavat lihomista.

Vaikka tyytymättömyys omaan painoon on yleistä, ja vaikka se liittyy useimpien nuoruuteen ja nuorena aikuisena oloon, se ei ole harmitonta. Tyytymättömyys omaan vartaloon on yhdistetty esimerkiksi masennukseen ja syömishäiriöihin. Lisäksi tiedetään, että painoon kohdistuva tyytymättömyys lisää laihduttamista, joka ei suinkaan johda pitkällä aikavälillä laihtumiseen vaan, päinvastoin, altistaa lihomiselle.

Toinen terveydelle vahingollinen ilmiö painoihanteiden lisäksi vaikuttaa olevan lihavuuden yhteiskunnassa kantama negatiivinen leima. Viime vuonna Yhdysvalloissa ja Iso-Britanniassa toteutetussa tutkimuksessa huomattiin, että lihavin tai ylipainoisina itseään pitävien ihmisten paino myös nousi yhä edelleen. Todellisella painolla ei ollut tässäkin tapauksessa merkitystä – *mielikuva* omasta ylipainoisuudesta sai aikaan jatkuvan painonnousun. Toisin sanoen lihavuuden negatiiv-

vinen leima on sitä kantavan ihmisen terveydelle haitallinen riippumatta siitä, onko hänen painonsa terveysriski vai eikö.

Nykyinen asenneilmasto ja siihen kuuluva läskikammo – lihaviin syrjintä, väheksyntä ja lihaviin kohdistuvat ennakkoluulot – tekevät painosta ja lihavuudesta stressin aiheen. Stressi puolestaan vaikeuttaa terveellisten valintojen tekemistä. Lihavuuden yhteiskunnassa ja sosiaalisissa suhteissa kantama kielteinen leima tai stigma myös eristää helposti. Eristäytymisestä on siitäkin taas monissa tapauksissa haittaa terveydelle.

Lihavuuden pitämistä epätoivottavana ja epänormaalina perustellaan yleensä sillä, että lihavuus on terveyshaitta, jonka kitkeminen olisi niin yksilölle kuin yhteiskunnallekin hyödyksi. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että yhteiskunnan aiheuttama, painoon liittyvä huono itsetunto on suurempi riski terveydelle kuin lihavuus.

Tutkimukset: Kärkkäinen, Ulla ym., *Ideals vs. reality: Are weight ideals associated with weight change in the population?*, 2016.

Robinson, Eric ym., *Perceived weight status and risk of weight gain across life in US and UK adults*, 2015.

Yhdistyksen leikekirjaa tutkailemassa vas. Eino Kihlanki, Eeva Niva, Hanna Niva, Marjatta Hyttinen, Paula Vaattovaara, Marja Möltsi, Martti Vaattovaara ja Pentti Harju.

TEKSTI JA KUVAT: ERKKI AHONEN

Yhdessä vahvoja

Yhdistystoimijat **Pentti Harju, Eino Kihlanki, Marja Möltsi, Hanna Niva, Marjatta Hyttinen** ja **Eeva Niva** ovat tulleet halki luminietosten Kolarin Palvelutalolle ja istuvat puolikkaassa kahvia siemaillen. **Vaattovaaran Paula** saapuu leikekirja kainalossa yhdessä miehensä **Martin** kanssa. Puhe pulppuaa.

– Met puhuma hoon päältä, Martti aloittaa.

KOLARIN YHDISTYKSEN alkujuuret lähtevät **Aukusti Raittimosta**, joka valittiin yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi vuonna 1984. Vähitellen yhdistystoiminnan innostus laantui ja vaimeni kokonaan. Vuonna 1995 alkoi tapahtua, kun Sieppijärvellä pidettiin liivarin baarissa ”elvytyskokous”. Sinne myös nykyinen puheenjohtaja Pentti Harju marssi tietämättään, että häneen kohdistuisi odotuksia. Paikalla odotti yhdistyksen viimeinen toimiva perustajajäsen **Tuija Partanen** toden: Sieltä tulee uusi puheenjohtajamme! Näin tapahtui ja Harju aloitti nuijan varressa. Kuitenkin toiminnan suvantovaihe alkoi uudelleen. Harjulla oli kova halu saada vauhtipyörään nopeampia kierroksia, mutta porukalla ei ollut innostusta. Harju muistelee vuotta 2006 ilolla.

– Puhelimeni soi. Paula Vaattovaara kysyi, miten Kolarissa on kuulokojeiden paristomyynti järjestetty.

Paula Vaattovaaran, **Heidi Vatjan** ja **Marja Pantzaren** voimin saatiin kuulopäivä Kolarin ja siitä toiminta virisi.

Valtaosa jäsenistöstä on ikähaarukassa 70 – 80. Työikäisiä on jäsenistössä kuusi henkilöä. Jäsenten keski-ikä on 73 vuotta. Tiivistä yhteistyötä tehdään Lapin alueen kuntoutussihteeri **Päivi Väänäsen** kanssa. Päiviä suorastaan odotettiin jo maaliskuulla järjestettävään yleisötilaisuuteen palvelutalon isoon saliin.

– Parhaiten saamme väkeä koolle, kun on laite-esittelyjä ja luennoitsijoita. Kuulopäivät ovat suosittuja. Joka puolelta on heikot kulkuyhteydet. Kimppakyydeillä useat liikkuvatkin. Mekin tulemme 35 kilometrin takaa, Martti Vaattovaara kertoo.

Yhdistyksen järjestämä kuulolähipalvelu toimii porinakerhojen yhteydessä. Porinakerhot ovat opinnollisia tilaisuuksia, johon saadaan kerran vuodessa valtionapua Kansan Sivistystyön Liitolta. Tapahtumissa vahvistetaan vuorovaikutussuhteita – retkilläkin yhdistyy huvi, hyöty ja yhteistyö, kuten viimeksi Kolarin Invalidit ry:n kanssa.

– Virkistystoiminnassamme on myös opinnollisia tavoitteita ja niistä pidämme kiinni, Martti toteaa.

Martti Vaattovaarasta on ollut paljon apua yhdistyksen hallinnossa. Hän toimii kunnallisena päättäjänä ja häneltä löytyy apuja kokoustekniikkaan, koska hän on toiminut työelämässä aikuiskasvatuskouluttajana.

Kotisairaanhoidossa toimii kuuloyhdyshenkilönä **Ira Pääkkölä**, joka on parhaillaan hoitovapaalla. Sijaisena

toimii **Arja Hietanen** syksyyn saakka. Kaikki Kolarin terveyskeskuksen terveydenhoitajat ottavat audiogrammin ja lääkärin läheteellä asiakas ohjataan tarvittaessa Lapin keskussairaalan kuuloasemalle.

Millaisena näette yhdistyksen tulevaisuuden?

– Voimistumaan päin! Tämä on voimakkain yhdistys, jossa olen mukana, Eino Kihlanki toteaa.

– Turvattu se on. Joillekin jäsenille tapahtuu väsähtämistä, mutta uusiakin tulee mukaan, puheenjohtaja Harju jatkaa.

– Minulle on tullut tunne, että jäseniä on helppokin saada, mutta vähän tuntuu, että onko meillä kiinnipitoa: saammeko ihmiset olemaan innostuneita ja aktiivisesti mukana. Toiminta on oltava koko ajan houkuttelevaa ja ihmiset lähtevät mukaan, jos asia on tärkeä ja siitä saa jotakin, Paula Vaattovaara miettii.

– Emme saa koskaan 100 % jäseniä osallistumaan. Kun asumme periferiassa, saattaa jollekin riittää, että tuntee olevansa samankaltaisten joukossa, mutta ei halua osallistua. Olen tyytyväinen, kun 55 jäsenen joukosta kolmasosa on joka kerta läsnä tilaisuuksissa, Paulan aviomies tilittää.

– Antaa rokkikonserttien soida. Sieltä saadaan sitten aikanaan jäseniä. Nuoria estää nyt kiinnostuksen puute, Harju lisää.

Eeva Niva pohtii, johtuuko osallistumattomuus aikaansaamattomuudesta.

– Olen yrittänyt houkutella huonokuuloisia, mutta olen monta kertaa saanut vastaukseksi: ”Minä kun en ole sellainen yhdistysihminen. Olen monta kertaa ajatellut tulla mukaan...” Eipä ole tähän päivään mennessä näkynyt!

Tiedustelen, ketkä ovat yhdistyksenne vahvat persoonat?

– Kaikki me!, tulee vastauksena kuin apteekin hyllyltä.

– Paulaa on helppo lähestyä. Hänellä on valmiita kontakteja ja rautainen asiantuntemus. Hän on hyvä linkki liiton, piirin ja yhdistysten välillä. Paula tuntee Lapin alueen yhdistykset, kun hän toimi aikaisemmin viestintävastaavana. Paula potki aikanaan nukkuvan firman pystyyn, Pentti Harju sanoo.

Porukka kehuu Penttiä puolestaan monipuoliseksi persoonaksi; hän johtaa kuoroa, laulaa ja soittaa kitaraa ja pianoa. Pentti hallitsee myös tekniikan. Pentti tunnetaan Tunturi-Lapissa, sillä hänellä oli kellosepäneliike Kolarissa parikymmentä vuotta.

– En ole koskaan kuullut, että Pentti olisi ketään haukkunut tai moittinut, Paula lisää.

YHDISTYSTOIMIJOILLA on monta kuuloon liittyvää tarinaa.

– Lapsesta saakka on ollut kuulon kanssa ongelmia. Minulla ei ole kuulokoje kaappikoristeena!, Hanna Niva sanoo topakasti.

Marjatta Hyttinen koki hoitamattoman keskikorvan tulehduksen. Yksikorvaisena hän pärjää elämässä hyvin.

Pentti Harju ajoi seitsemän vuotta myymäläautoa kellosepäneliikkeen lopettamisen jälkeen.

– Ajoin päivittäin 130 km:n lenkkiä, moottorin kompressorin kävi korviini. Korvani alkoi viheltää ja tinnitus tuli vaivakseni ikäkuulon lisäksi.

KOLARIN KUULOYHDISTYS RY

- Lapin kuulopiirin yhdistys
- perustettu 1984
- jäseniä 55
- toimialue Kolari ja Pello, kotipaikka Kolari
- puheenjohtaja Pentti Harju
- kokoontumiset palvelutalon takahuoneessa kuukauden 1. arkitiistai klo 14 – 16 (ei kesäkuukausina)

Marja Möltsi tietää sisäkorvaistutuksesta, koska hänen tyttärensä on sisäkorvaistutteen käyttäjä. Eino-kumppanin hän hoputti kuulontutkimuksiin, kun kotona häiritsevi tv:n huutaminen.

Nyt Einolla on kahdet kuulokojeet. Eino sanoo, että hän on tehnyt metsähommia ja käyttänyt moottorisaha. Autokorjaamoa pitäessään hitsauksista lähti kovaa ääntä ja kuulosuojaimia ei ollut käytössä.

Eeva Niva kiittää yhdistystä. Kuulokoje hänellä on ollut kuusi vuotta.

– Täältä olen ensimmäiset neuvoni saanut. Minulle sanottiin: Eeva, älä häpeä, mene kuulontutkimuksiin! Sanoin, etten suinkaan häpeä. Menin tutkimuksiin ja sain Rovaniemeltä kojeen. •

Paula Vaattovaara on yhdistyksen kantava voima.

Virpin elämää kuningaskunnassa

Yhä useampi suomalainen muuttaa ulkomaille ja niin teki myös oululainen Virpi Miikki runsaat kaksi vuotta sitten. Hän muutti Iso-Britanniaan. Koti-ikävä vaivasi ensimmäisenä vuonna ja hän pistäytyi Suomessa usein. Nykyisin hän käy Suomessa pari kertaa vuodessa. Kotimaastamme Virpi kaipaa perhettä ja ystäviä sekä saunaa ja salmiakkia.

– Asun pienessä idyllisessä kylässä nimeltään Shireoaks, joka on Nottinghamshiressä, Keski-Englannissa. Nottinghamshire on kuuluisa Robin Hoodin kotipaikkana ja täällä on Sherwoodin metsä sekä Robin Hood -lentokenttä. Englantilaisia tuttaviani olen löytänyt naapureista ja työkavereistani, Virpi kertoo.

Iso-Britanniassa asuu paljon eri kulttuureista ja maista tulevia ihmisiä. Virpin asuinalueella on pääsääntöisesti eri-ikäisiä englantilaisia. Kulttuurien erilaisuus näkyy lähinnä eniten isompien kaupunkien tai suurkaupunkien väestössä. Englantilaiset ovat tottuneet eri kulttuureista tuleviin ihmisiin ja erityisesti puolalaiset ovat paikallisesti iso ryhmä. Heille on tarjolla omia ruokakauppoja ja palveluita omalla äidinkielellä virastoissa. Niinpä Virpiä onkin luultu eniten juuri puolalaiseksi. Ihmiset tuntevat pohjoismaat ja he ovat eniten käyneet Norjan vuoronasteilyillä. Revontulet, talvi ja lumi tulevat monelle mieleen Suomesta.

– Eroina suomalaisuuteen on keskustelukulttuuriin pinnallinen *small talk*. Kuulumisia kysellään puolin ja toisin. Mitään kuulumisten vaihtoa vakavampaa keskustelua on harvoin tarpeellista aloittaa. Englantilaiset ovat hyvin kohteliaita. Anteeksi eli *sorry* pyydetään vaikka vika ei olisikaan itsessä vaan toisessa kun aiheutetaan vaikka aivan pientäkin haittaa toiselle henkilölle. Tämä on kuitenkin hyvä asia, eikä lainkaan negatiivinen tapa kuten Suomessa tavataan ajatella herkästi. Ihmisiä puhutellaan keskustellessa herkästi ”hellyttely”-nimillä kuten *darling*, *love* tai *dear*, Virpi kertoo.

Virpi clumber park pyöräilemässä.

– Minulla on kaksi hyvää paikallista suomalaista naisystävää. Lisäksi tapaan muita suomalaisia ajoittain eri puolilla Nottinghamshireä järjestettävissä tapaamisissa. Seuraan aktiivisesti internetistä Suomi-seuran ja Finn-Guildin sivuilta tiedotteita ja paikallisia tapahtumia.

Virpi Miikki on huomannut, että hänen ennakkokäsityksensä englantilaisista ja tapakulttuurista on muuttunut. Englantilaiset pyrkivät välttämään teitittelyä ja normi englantilaisten arjessa ei näy turha tärkeys. Ihmiset ovat puhelaita ja juttelevat herkästi myös ventovie raille. Englantilaiset ovat kyläilleet mielellään, mutta se on muuttunut. Tuttavat eivät enää nykyisin vieraile toistensa luona ilmoittamatta, aivan kuten ei Suomessa. Kohtaamiset kanssaihmiesten kanssa ovat erilaisia, riippuen missä päin Englantia asuu. Helpommin ihmiset ovat tuttavallisia pienessä kyläyhteisössä kuin suurkaupungin lähiössä.

– Pinnalla olevia asioita tiedotusvälineissä ovat EU:n maahanmuuttokriisi ja taistelu terrorismia vastaan. Tiedotusvälineet, kuten BBC, välittävät viestiä kesän tulevasta EU-kansanäänestyksestä, iettoa on paljon tarjolla ja eri tahot painottavat, että EU:n edut ja haitat pitäisi kertoa kansalaisille ilman provosointia ja liioittelua. Paljon negatiivista huomiota ovat saaneet julkisuudessa olleiden henkilöiden tekemät seksuaaliset hyväksikäyttötapaukset sekä eräässä lähikaupungissa vuosikymmeniä jatkunut seksuaalinen hyväksikäyttö todella isossa mittakaavassa. Parlamentin konservatiivien hallituspuolueen työ- ja eläkeläisministeri erosi vastalauseena budjettiin suunniteltujen vammaisetuksiin kohdistuvien leikkauksiin vuoksi, Virpi kertoo.

– Eniten opettelua on tuottanut autoilu vasemmalla puolella tietä. Kapeat tiet ja eri liikennesäännöt liikenneympyrässä ajettaessa vaativat tarkkuutta. Ainakin entinen kotikau-punkini Oulu voisi ottaa mallia englantilaisten kohteliaasta ajokulttuurista, jossa toisille annetaan tarpeen mukaan tietä ja tilaa mahtua jonoon mukaan etenkin moottoritiellä!
– Täällä joka kodissa on vielä nykyäänkin lankapuhelin käytössä. Vaikka käytetään matkapuhelinta, tablettia tai tietokonetta, se ei ole vaikuttanut samalla tavalla lankapuhelimen käyttöön kuten Suomessa.

VIRPI TYÖSKENTELEE julkisen terveydenhuollon integroidussa hoitotiimissä oma-apuohjaajana aikuisille pitkäaikaissairaille.

– Olen hoitotiimin ei-lääkinnällinen ohjaaja, jonka tehtävänä on neuvoa ja tukea potilaita ohjaamalla heidät joko julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin palveluiden piiriin. Neuvontaa ja ohjausta annetaan kotikäynneillä, lähettämällä tietoa kirjeitse/puhelimitse ja seurantaikäynneillä. Tietoa on saatavilla esimerkiksi sosiaaliturvasta ja -etuisuuksista, asuntoasioista, järjestöjen palveluista ja toiminnoista, kodinhoitopalveluista, paloturvallisuudesta, kuljetuspalveluista, turvarannekkeista ja ateriapalveluista.

– Työpaikallani yhteistyössä työnantajan kanssa olen pyrkinyt järjestämään itselleni mahdollisuuksien mukaan oman työtilan rauhalliseen toimistohuoneeseen. Tällä hetkellä työskentelen isohkossa avokonttorissa, jossa voi olla yhtä aikaa tekemässä töitä kaksikymmentä ihmistä. Taustamusiikkia aiheuttavat tietokoneiden naputtelu ja hurina, ihmisten yhtäaikainen puhe, puhelinten soittoaänet, kahvin valmistaminen ja parkkipaikalta kuuluvat autojen äänet. Tarvittaessa on mahdollista työskennellä hiljaisessa toimistohuoneessa hiljaisia kuunteluolosuhteita vaadittaessa, kuten asiakaspuheluiden osalta.

– Työnantajien tulee järjestää kohtuulliset mukautukset, jotta vammaiset työntekijät eivät joudu erityisen epäedulliseen asemaan työtehtävien tekemisen osalta. Tämä tarkoittaa kohtuullisia mukautuksia työnohjausta,

Virpi The Aidensfield Arms –pubissa, joka on Goathlandin kylässä. Samassa kylässä on filmattu Sydämen asialla tv-sarjaa.

tekemällä fyysisiä muutoksia kuten rampeja, järjestämällä tarkoituksenmukaiset työtilat ja vaihtamalla työvälineet vammaisille sopiviksi, Virpi selostaa.

Iso-Britanniassa toimii valtion rahoittama *Access to Work* -palvelu, jonka rahallinen etuus on haettavissa, kun on esimerkiksi työhaastattelu, kun on aloittanut uuden työn, työkokeilun tai -harjoittelun. Hakijan tulee olla vammaisen tai olla terveydellinen haitta, joka vaikeuttaa kykyyn tehdä työtä tai työstä aiheutuu erityiskustannuksia, kuten tietokoneohjelmasta tai matkakustannuksista, mikäli ei voi käyttää julkisia kulkuvälineitä. Myös mielenterveydeliset syyt otetaan huomioon.

Yleisesti kaikissa supermarketissa, isoissa liikkeissä tai virastoissa on käytössä kannettavat induktiopalvelusilmukat, joista tiedotetaan kyltein.

– Turhan vähän on itselläni tullut testattua tätä mahdollisuutta vielä, joten tietoa niiden toimivuudesta ei minulla ole.

JULKISEN TERVEYDENHUOLLON palvelut toimivat pääsääntöisesti samalla tavalla kuin Suomessa. Oma terveyskeskuslääkäri kirjoittaa lähteen sairaalaan kuulontutkimukseen.

– Kuulontutkimuksen jonotusaika uudelle asiakkaalle ei ole tällä hetkellä tiedossani. Kuulontutkimukseen on ollut itselläni mahdollista päästä kuukauden sisällä ajanvarauksesta. Kuulokojeen säätöaika tai korjausaika on järjestynyt kahden viikon sisällä ajanvarauksesta. Kuulolaite, korvakappaleet, väliletkut ja paristot ovat maksuttomia. Kuntoutusohjaajan palveluita ei näy olevan tarjolla.

– Työssäni olen havainnut, että ihmiset eivät ole saaneet ohjausta kuulolaitteiden paristojen vaihdossa eivätkä lankapuhelimen tai matkapuhelimen käytössä yhdessä kuulolaitteen kanssa. Kuulolähipalvelu olisi tarpeen myös täällä Englannissa!

Kirjoitustulkauspäalveluitä on mahdollista saada työtehtävien hoitamiseen *Access to Work* -palvelun kautta esimerkiksi kokouksiin.

– Olen järjestänyt tämän palvelun kautta työkavereille kuulovammaisuus -koulutuksen, jonka piti ulkopuolinen kouluttaja, joka kertoi kuulovammaisuudesta ja työhön liittyvistä mahdollisista ongelmista kuulovammaisena. Kyseinen palvelu ei ole itselläni käytössä eikä minulla ole kokemusta tulkkauspalveluiden toimivuudesta.

– Vammaispalveluiden osalta olen saanut sosiaalihuollon apuvälinekuntouksena kotiin television kuuntelusilmukan ja palovaroittimen. Ovikello ja lankapuhelin tulee kustantaa itse.

Action on Hearing Loss on valtakunnallinen kuulovammaisten järjestö, joka on toiminut vuodesta 1911. Virpi ei ole vielä liittynyt kyseiseen järjestöön jäseneksi, mutta hän tulee todennäköisesti tulevaisuudessa ottamaan yhteyttä järjestön toimintaan. Hän on seurannut järjestön internet-sivuja ja hakenut tietoa apuvälineistä ja paikallisesta toiminnasta lähinnä omille asiakkailleen.

– Järjestötoiminta on Isossa-Britanniassa hyvin paljon omaan varainhankintaan perustuvaa. Julkinen rahoitus vaihtelee aivan kuten Suomessakin. Täällä on hyvin paljon kaikissa liikkeissä eri järjestöjen varainkeräyslippaita koko ajan.

VIRPI YLISTÄÄ englantilaisten kohteliasta tapakulttuuria, joka näkyy käytännössä myös vammaisia kohtaan.

– Ystäväpariskunta oli käymässä Suomesta ja kävimme Lontoossa. Hotellimme sijaitsi Hyde Park -puiston vieressä. Toinen ystäväistäni on näkövammaisen valkoisen kepin käyttäjä ja toinen käyttää pyörätuolia. Puiston kulkuväylät ovat pääsääntöisesti leveät ja niissä mahtuu hyvin kulkemaan. Joissakin paikoissa, kun oli paljon ihmisiä ja ahtaampaa kulkea, englantilaiset väistävät ja antavat tietä kuljettaessa erityisesti vammaisille. Turistit saattoivat jopa kävellä meidän pahki huolimatta valkoisen kepin ja pyörätuolin käytöstä.

– Todellinen Englanti löytyy Lontoon ulkopuolelta! Virpi lausahtaa.

Paistaako ulkomailla arjessa aurinko?

– Jos ei paista, niin ainakin säästä voi puhua kuten Suomessa tavataan tehdä! Maassa eletään maan tavalla, joskin välillä suomalaisesta sisusta on hyötyä. Englantilaiset eivät nipota turhasta. Täällä oppii suhtautumaan asioihin rennommalla otteella! Rohkeus toimia itsenäisesti on kasvanut vuosien mittaan. Olen oppinut miten arjessa toimitaan ja kovinkaan suuria yllätyksiä ei enää tule. Sopeutumista on helpottanut englantilaisten positiivinen tapakulttuuri, läheisyys luontoon ja ulkoiluun, halu ymmärtää ja nähdä asioita laajemmin. •

Virpin vierellä Sydämen asialla tv-sarjassa näkynyt poliisiauto.

HAILSTORM ON SADEKUURO

DolceVita tuli juuri matkoilta. Kuukausi vierähti Thaimaan maaseutua kierrellen ja pienien kielivaikeuksien jälkeen jopa Kambodžan puolella.

Matkan kaksi kohokohtaa olivat pääsy mukaan buddhalaisiin seremonioihin. Voiton näistä korjasi kaksipäiväinen juhlinta pikkupoikien kunniaksi. Thaimaassa noin 6–13-vuotiaat pojat tutustuvat buddhismiin koulun kesäloman aikana viettämällä ”rippikoulua” paikallisessa temppelissä 10 päivän ajan.

Dolce Vita pyrki kaikin tavoin olla seinäpaperina, jottei isosta eurooppalaisesta tulisi pääasia. Ei onnistunut, sillä vanhempi munkki osoitti minulle munkkien joukosta noviisin, joka voisi kertoa, mistä seremonian eri osissa on kysymys. Mutta mikä noviisi kerta kaikkiaan!

Nuori oppaani osoittautui heti kuuroksi. Ei aivan täyskuuroksi, mutta täysmykäksi. Mutta koko temppelin henkilökunnasta ainoaksi loistavaa englantia taitavaksi iloiseksi 23-vuotiaaksi yliopiston käyneeksi nuoreksi mieheksi. Hän ymmärsi kaiken, minkä sanoin. Luki siis huuliltani. Hersyvät naurut hän höräytti, kun pyrin kertomaan englanniksi, että minun pitää nyt ajatella huolella mitä sanon, etten sano vahingossa mitä ajattelen.

Ban on hänen nimensä. Banin ansiosta minä, joka olen käynyt Thaimaassa useasti, sain elekielellä ja osan kirjoittamalla paremman tiedon buddhismista kuin kertaakaan aiemmin. Hänen artikulointinsa ilman ääntä teki minuun niin suuren vaikutuksen, että en unohda sitä koskaan.

Hän selvitti tarkkaan, miten historiallinen hetki Keski-Thaimaassa koettiin edellisenä päivänä. Kesken 38–40 asteisen hellepäivään oli tullut (3.4.2016) valtaisa tuuli ja raekuuro,

joka oli hajottanut kattoja, kokonaisia taloja ja moukaroinut autojen kattoja lommoille.

Kun Ban selitti, olin täysin unohtanut, mikä on raekuuro englanniksi. Ban huomasi unohdukseni heti ja äänsi selkeästi HAIL STORM. ?? Eikun paperi avuksi, johon hän piirsi ympyrän, jota osoitti nuoli ja sana HAIL = ice and snow!

Kysyin kuinka hän sen noin hyvin tiesi, kun ei koskaan ole nähnyt lunta saati jäätä. Ban otti vesilasin, johon hän kaatoi jääpaloja. Uskomatonta, uskomatonta, osasin vain hokea.

Dolce Vita ei ehtinyt tarkistamaan, miten Thaimaassa suhtaudutaan erityisryhmiin. Toki omin silmin näkee vaikkapa viikkomarkkinoilla, miten raajattomat ojentavat purkkejaan ja hattujaan, mutta ihmisiä ei väheksytä tai leimata.

Ban munkki kertoi, että huonokuuloiset lapset käyvät samaa koulua kuin muutkin ja lapset auttavat toveriaan, jos vain voivat. Opettajien mukaan täyskuuro voi pärjätä koulussa hyvin. Selitykseksi Ban tarjoaa sitä, että muut aistit vastaanottavat vastaavasti tehokkaammin, jos yksi puuttuu.

Dolce Vitalle jäi Thaimaasta mieleen, että maa on monessa asiassa avoimempi ja suurempi kuin kehittyneempinä pidetyt länsimaat. Munkkioppaani mukaan thaimaalaiset ovat hienotunteisia mutta eivät aristele puhua vaikkapa vajavuuksista suoraan. – Kukaan ei halua loukata ketään, mutta parasta on puhua asiat mahdollisimman suoraan. Ei minuakaan kukaan nimittele kuuromykäksi, koska he huo- maavat sen heti herra HAIL STORM.

Kerta kaikkiaan sydämellinen tuttavuus!

DOLCE VITA

Avun tarpeesta ja auttamisen halusta

Golam pakeni Afganistanista viime keväänä. Nyt hän odottaa turvapaikkapäätöstä Helsingissä ja toimii vapaaehtoisena palvelukeskusten vanhusten apuna.

Riistavuoren palvelukeskuksen vanhusten avuksi tuli ennen joulua 24 vapaaehtoista turvapaikanhakijaa. Yksi heistä oli Afganistanista lähtenyt Golam. Vapaaehtoiset korjaavat astiat pöydistä, lajittelevat jätteet ja puhdistavat pöydät. He eivät osallistu ruuan jakamiseen, koska heillä ei ole hygieniapasseja ja koska asukkaiden ruokavaliot poikkeavat toisistaan. Turvapaikanhakijoiden päivä palvelukeskuksessa päättyy iltapäiväkahvien tarjoilemiseen: ”Kahvi mustana?”, ”Saako olla sokeria?”, ”Entä maitoa?”. Asukkaat ovat uudesta tilanteesta mielissään, ja palvelukeskuksissa syntyy myös asukkaiden ja vapaaehtoisten välisiä ystävyyksiä.

GOLAMIN MATKA Helsinkiin oli pitkä. Keväällä 2015 sota ajoi Golamin ja hänen perheensä pois Afganistanista. Pakomatkan aikana kävi kuitenkin ilmi, että Golamin vaimo on raskaana.

– Lääkäri neuvoi, ettei vaimoni pitäisi jatkaa matkaa, koska se on vaarallinen, Golam kertoo. Yllättävät uutiset muuttivat suunnitelmia.

Golam jatkoi matkaa yksin Turkin läpi silläkin uhalla, että saattaisi kuolla matkalla.

Golam liittyi ihmissalakuljettajien johtamaan ryhmään.

– Salakuljettajat valehtelevat aina, hän toteaa useasti.

Heihin on kuitenkin turvauduttava.

Turkin vastaista rajaa valvovat sotilaat ovat Golamin mukaan valmiita ampumaan kaikki rajan ylitystä yrittävät. Pakenijoiden ryhmä pääsi kuitenkin Turkin puolelle. He kävelivät raja-alueen vuoristossa yhteensä 18 tuntia.

– En unohda ensimmäistä ruumista, jonka näin, Golam kertoo.

Myöhemmin matkalla hän näki niitä lisää.

Pakenijoiden joukko sai tukea toisistaan. He olivat valmiita auttamaan toisiaan kaikin mahdollisin tavoin. Joskus toiselle annettiin vettä. Vesi oli loppunut monilta jo seitsemän tunnin vaelluksen jälkeen, ja ruuaksi saatujen kuivien keksien syöminen ilman sitä oli hankalaa. Ja-

Golam ja Maija Timperi Riistavuoren palvelukeskuksessa.

non lisäksi joukkoa uhkasivat vuoristossa varkaat sekä sitä johtavat salakuljettajat, joiden ainoa motiivi oli raha. Tärkein avun muoto oli kuitenkin rohkaiseminen puhumalla.

– Ajattelin vain perhettäni, ja se antoi minulle voimaa, Golam sanoo.

Golam selviytyi Turkin puolelle. Hän joutui kuitenkin vielä monta kertaa turvautumaan salakuljettajiin ja ajattelemaan perhettään päästäkseen sinne, missä hän on nyt.

Syksyllä 2015 Golam saapui Helsinkiin. Helsingissä hän paitsi auttaa palvelukeskuksissa ja osallistuu työtoimintaan vastaanottokeskuksessa niin myös käy suomen kielen oppitunneilla ja opiskelee iltaisin itsenäisesti.

– Minulle on tärkeää pystyä kommunikoidaan, hän perustele.

Kirjasto on yksi paikoista, joissa Golam opiskelee. Se on hänen lempipaikkojaan Helsingissä.

PALVELUKESKUKSISSA toimii Golamin lisäksi muitakin, jotka odottavat turvapaikkapäätöstä.

– Ei ole tärkeää, mitä teen. Tahdon vain tehdä jotain hyödyllistä, Golam sanoo omasta puolestaan ja jatkaa:

– Ihmiset tarvitsevat toisiaan. Vanhat tarvitsevat avukseen nuoria ja sairaat terveitä.

Lisäksi Golam kertoo myös vastaanottokeskusten asukkaiden tarvitsevan ohjausta. Yhteiskunnassa toimiminen, lakien tunteminen ja noudattaminen sekä tapojen omaksuminen ovat asioita, joissa turvapaikanhakijoita autetaan. Golam sanoo saaneensa paljon apua myös tavalisilta, ystävällisiltä suomalaisilta.

Vapaaehtoiset toimivat Riistavuoren lisäksi muissakin Helsingin Haagan palvelukeskuksissa. Golam käy viitenä päivänä viikossa myös Folkhälsanin ylläpitämässä Kristinagårdenissa. Siellä hän vie roskat, huolehtii kerrosten yleis-

sestä siisteydestä, tyhjentää jääkaapit asukkaiden vanhentuneista ruuista ja kastelee kukat. Kristinagårdenissa Golamin ystävät ovat ruotsinkielisiä, mutta se ei tunnu haittaavan.

Turvapaikanhakijat vievät palvelukeskusten asukkaita myös ulkoilemaan. Tämän talven kelit ovat olleet usein kurjia, joten ulkoilu on yleensä tarkoittanut kierrosta talon ympäri. Vapaaehtoiset olisivat kuitenkin valmiita auttamaan asukkaita enemmänkin.

Palvelukeskusten asukkaiden kanssa Golam pystyy olemaan palaamatta raskaisiin muistoihin Suomeen saapumista edeltäneeltä ajalta.

– Yhtenä päivänä vein erään asukkaan ulkoilemaan ja juttelimme pitkään. Kun näin, että pystyn auttamaan ja tekemään toiselle paremman mielen, minunkin oloni helpotti. •

Vapaaehtoisena vastaanottokeskuksen asukkaiden kanssa

Lokakuussa 2015 Helsingin Pitäjänmäelle tuli 650 turvapaikanhakijaa. Pirkko Vanha-Similä kertoo, miten hän päätyi tekemään vapaaehtoistyötä heidän kanssaan.

Syksyllä 2015 **Pirkko Vanha-Similä** katseli Länsi-Helsingissä kauppareissulla olevia turvapaikanhakijoita varvastossuissa ja shortseissa ja näki tarpeen vapaaehtoistyölle. Nyt Pitäjänmäellä toimivien vapaaehtoisten taustaorganisaationa toimivan Pitäjänmäen seurakunnan avustuksella on koulutettu noin 60 vapaaehtoista työskentelemään turvapaikanhakijoiden kanssa.

– Minulle vapaaehtoistyö oli jo entuudestaan tuttua, työskentelinhan Kuuloliitossa neljännesvuosisadan ajan, Vanha-Similä toteaa.

VAPAAEHTOISTEN TEHTÄVÄNÄ on auttaa vastaanottokeskuksen asukkaita kotoutumaan.

– Ensin mielsin vapaaehtoistyön niin, että on hyvä katkaista arki vastaanottokeskuksessa, ja vein ihmisiä esimerkiksi konsertteihin ja valokuvanäyttelyyn, Pirkko Vanha-Similä kertoo.

– Jouluaattona kävin 70 turvapaikanhakijan kanssa sankarihaudoilla. Oli vaikuttava näky, kun kuljimme pitkin Pitäjänmäentietä kohti Haagan sankarihautaja, ja kaikilla miehillä oli punainen ruusu kädessään. Idea lähti heistä. Haudoilla hiljaisista ja kunnioittavista miehistä näki, että he tiesivät, mistä sodassa on kyse. Todella vaikuttava kokemus, olisinpa saanut jakaa sen muiden kanssa.

Myöhemmin Vanha-Similän oman vapaaehtoistyön luonne muuttui. Hän alkoi järjestää töitä vastaanotto-

keskuksen asukkaille.

– Tällä hetkellä turvapaikanhakijoita käy vapaaehtoistoissa viidessä palvelutalossa, ja nyt avautuu ovi jo yliopistollekin palkkiopohjaiseen työhön, Vanha-Similä kuvaa työnsä edistymistä.

– Turvapaikanhakijan pitää päästä ulos vastaanottokeskuksesta, tekemään mielekästä työtä ja osaksi yhteiskuntaa. Muuten koko ajan päässä pyörii turvapaikan hakuprosessi.

Hakuprosessin ajan ihminen elää ikään kuin väli-tilassa eikä voi muuta kuin odottaa päätöstä. Lisäksi kuulustelut jännittävät. Vanha-Similän mukaan jännittäminen johtuu usein siitä, että monilla asukkaista on huonoja kokemuksia virkamiehistä lähtömaasta ja matkalta. Suomessa virkamiehet toimivat kuitenkin asiallisesti, ja kuulusteluista poistutaan helpottuneina.

VASTAANOTTOKESKUSTEN arki ankkuroituu ruoka-aikoihin ja suomen kielen tunteihin. Kontakteja vastaanottokeskuksen ulkopuolisiin ihmisiin on vähän.

– Näyttää siltä, että turvapaikanhakijoiden kontaktit rajoittuvat pitkälti ohjaajiin, vartijoihin ja meihin vapaaehtoisiin.

Julkiseen keskusteluun Pirkko Vanha-Similä kaipaasi näkökulmaa, jonka voisivat antaa esimerkiksi ne palvelutalojen asukkaat, joiden kanssa turvapaikanhakijat toimivat vapaaehtoisina:

– Turvapaikanhakijoita ei nähdä vielääkään isona voimavarana vaan liki pelkästään kustannusrasitteena. Palvelutalojen asukkaat ovat eri mieltä tästä asiasta. Turvapaikanhakijat ovat tuoneet heidän elämänsä sisältöä, huolenpitoa ja kunnioitusta.

Jamaika vei sydämen

Kuuloliiton lasten ja nuortentoiminnassa ajoittain työskentelevä Veera Viitala rakastui Jamaikaan ensi silmäyksellä. Hän tutustui saareen suorittaessaan sosionomikoulutuksen työharjoittelua orpokodissa syksyllä 2012. Nyt hän on vieraillut maassa jo viidesti.

Maa kiinnosti **Veeraa**, koska hän oli jo ennen ensimmäistä reissuaan harrastanut jamaikalaisia tanssilajia Dancehallia.

– Etsin netistä tietoja vapaaehtoistyöstä Jamaikalta. Harjoittelupaikka järjestyi opiskeluvaihtoja järjestävän yrityksen kautta ja siihen sisältyi mm. ylläpito isäntäperheessä ja vakuutus.

Hinta ilman matkoja oli 3000 euroa, jonka Veera maksoi omista säästöistään

Yhdessä Veeran kanssa lähti toinenkin sosionomiopiskelija. Metropolian ammattikorkeakoulu ei osallistunut käytännön järjestelyihin, vaan kaikki piti hoitaa itse. Koulun piti hyväksyä harjoittelupaikka, ja vapaaehtoistyöjärjestö vaati koulusta nimetyn suosittelijan. Työharjoittelusta ei maksettu palkkaa.

– Vaadittiin työluvut, viisumit, maistraatissa allekirjoitetut paperit, passikopio, rikosrekisteriote. Kaikki maksoi.

MATKA JAMAIKALLE kesti vaihtoineen lähes vuorokauden. Yrityksen edustaja oli kentällä vastassa. Jamaikan virallinen kieli on englanti, puhekieli englannista murrettu patois. Tyttöjen majoitus oli 4-henkisessä vauraassa perheessä Montego Bayssä.

– Isäntäperheemme oli asunut Yhdysvalloissa ja puhui amerikanenglantia.

Jamaikalla peruskoulu on maksuton. Perheessä oli ekaluokkalainen poika, jota äiti opetti kotona, ja teini-ikäinen tyttö.

– Vastaanotto oli ystävällinen, muttei lämmin. Olimme varautuneet kertomaan Suomesta, muttei se erityisesti tuntunut isäntiämme kiinnostavan.

Työpaikalle kuljettiin kahdella taksilla. Route-taksit ovat saarella julkista liikennettä ja ajavat tiettyä reittiä, ja kyytiin nousee matkan varrelta. Matka maksaa 100 Jamaikan dollaria eli 75 senttiä.

Tuolloin Veera ei syönyt lihaa ja tarjolla isäntäperheessä oli yleensä ”luista kalaa”, kuivaa riisiä ja papuja. Kana ja riisi on tyypillistä siikaläistä ruokaa.

Vauvat koulunpenkillä

– Kasvatuskäsitys orpokodissa oli täysin erilainen kuin meillä, sanoo Suomessakin päiväkodissa työskennellyt Veera. Pikkulapsia istutetaan paikoillaan ja yritetään opettaa kirjaimia sen sijaan, että heidän annettaisiin leikkiä.

– Ajatellaan, että lasta pitää opettaa mahdollisimman varhain ja vauvakin voi oppia. Tämä käsitys on lähtöisin Yhdysvalloista. Perheissä sen sijaan lapsiin suhtaudutaan rennosti.

Orpokodissa työskenteli paljon vapaaehtoisia nuoria eri puolilta maailmaa. Osasta tuli ystäviä, jotka tapasivat toisiaan vapaallakin. Veera ystävystyi lähimmin Norjasta, Australiasta ja Tanskasta tulevien nuorten kanssa.

Möhemmin hän on alkanut miettiä vapaaehtoistyötä toisestakin näkökulmasta.

Veera Viitala ja jamaikalaisia orpokodin asukkaita.

– Lapset on jo kerran hylätty. Vapaaehtoiset vaihtuvat koko ajan, ja lapset joutuvat aina näihin kiinnittyään kokemaan uusia hylkäämisiä.

Työvaatteiden piti olla hihallisia eli ”asiallisia” eikä ilmastointia ollut.

– Koko ajan oli kuuma. Jokaiselle lapselle piti tunkea ulos mentäessä lenkkarit hikisiin jalkoihin ja muistaa 30 parista, mitkä kuuluvat kellekin.

– Lapset olivat suloisia ja heidän kanssaan oli aina hauskaa. Kaikkien hiukset letitettiin aina pienille leteille.

JAMAIKAN ASUKKAISTA valtaosa on kristittyjä ja siellä on suhteessa eniten kirkkoja maailmassa. Maassa on myös eniten avioliiton ulkopuolella syntyneitä lapsia ja yksinhuoltajaäitejä. Jamaikalaiset arvostavat äitejään suuresti ja pahan puhuminen heistä on suurin mahdollinen loukkaus.

– Katukuva on värikäs ja eloisa. Jamaikalaiset näyttävät tunteitaan avoimesti, puhuvat kovalla äänellä, kaduilla soi musiikki. Elokuville yleisö osallistuu tapahtumiin kommentimalla tapahtumia ja henkilöitä äänekkäästi. Bussissa vieressä istuvaa tai pysäkillä odottavaa tervehditään. Sen sijaan asiakaspalvelu tavallisissa kaupoissa voi tuntua jopa tölkeältä, Veera kertoo.

Viikonloppuisin tytöt tutustuivat saaren eri osiin. He matkustivat halvoilla busseilla, jotka sullottiin ylitäteen.

Jamaika on edustuksellinen demokratia. Monet ovat menettäneet uskonsa politiikkaan. Osa köyhistä kokee, etteivät vauraat päättäjät välitä heidän hyvinvoinnistaan. Turismi tuo maalle tuloja. Kerjäläisiä ei kaduilla juuri näy, mutta köyhät kaupustelevat kaikkea mahdollista tullakseen toimeen.

Katubiletystä

Kannabiksen käyttö kuuluu monen jamaikalaisen elämään, myös arkeen - alkoholia yleisemmin.

– Bileissä kukaan ei ole havaittavasti humalassa, päinvastoin kuin Suomen yökerhoissa. Biletyskulttuuri eroaa paljon meikäläisestä. Rikkaat käyvät clubeilla, köyhemmät jamaikalaisnuoret ja artistit katubileissä, jotka on läpi viikon Kingstonissa.

– Sinne tullaan näyttäytymään; tilaisuus kuvataan aina videolle, ja löytyy pian netistä. Tanssijat tanssivat, muut ihastelevat – enemmistö ei tanssi. Musiikkia höystetään kattilan kansin yms. avulla ja meteli on korvia huuvaava.

Tilastollisesti Jamaika on väkivaltainen maa – on ryöstöjä ja aseellisia välienselvittelyjä. Pimeällä ei kannata liikkua kävellen vaan takseilla, jotka tunnistaa hyvin.

– Itse en ole joutunut pelottaviin tilanteisiin, kertoo Veera. Nyrkkisääntönä on liikkua siellä, missä on ihmisiä ja pitää arvotavarat piilossa.

– Dancehall on jamaikalaista poppia, tanssityyli ja kulttuuri, jossa musiikintekijät ja tanssijat tekevät tiivistä yhteistyötä. Se on miesvaltainen katutanssi, jossa kehitetään jatkuvasti uusia liikkeitä. Naiset tanssivat lisäksi seksikästä, naisellista ja akrobaattista Queenstyle Dancehallia. Mies- ja naistanssin rajat ovat selkeitä.

Kingstonissa on Dancehall -tanssikoulu Dance JA, jossa eurooppalaiset paljon käyvät. Opettajilta voi varata yksityisiä tanssitunteja. Opettajaa saa yleensä odotella – aikatauluista kiinnipitäminen ei kuulu tšekäläisiin tapoihin. •

Kiertävä reportteri kohtaa matkatessaan monia tuttuja kasvoja julkisuudesta ja kyselee mitä heille kuuluu ja kuinka he huoltavat kuuloaan.

Taitoluistelija Laura Lepistö: Arvostan entistä enemmän hiljaisuutta

Laura Lepistö on Suomen menestynein taitoluistelija. Hän aloitti lajin harrastamisen jo neljävuotiaana. Vahvojen teknisten taitojen lisäksi taitoluisteluun kuuluu oleellisena osana musiikin taiteellinen tulkitseminen. Arvokisoissa Lepistö teki lutzeja, piruetteja ja tulppeja yleisön pauhatessa suosikkinsa puolesta.

Lepistö käyttää korvanappeja lenkkeillessään kevästä loppusyksyyn pari kertaa viikossa. Muuten hän kuuntelee musiikkia ilman kuulokkeita kotona tai autoradiosta.

– Konserteissa tulee käytyä aika harvoin. Siellä tulee ehkä luotettua siihen, että järjestäjät osaavat säätää äänenvoimakkuuden oikein. En koe olevani erityisen meluherkkä, varmaankin aika ”perushyväksi” koen kuuloni. Korvatulpat ovat käytössäni lähinnä lentokoneessa nukkuessa.

– Nykyään entistä enemmän arvostan hiljaisuutta. Kotona tulee laitettua televisio pois päältä taustalta soimasta, jos sitä ei katso. Joskus nuorempana se jäi vain äänen takia päälle taustalle pyörimään, hän toteaa.

Laura Lepistö on nähnyt paljon maailmaa. Kilpailu-urallaan hän luisteli maailman parhaiden taitoluistelijoiden seurassa, kovia kilpakumppaneita olivat mm. italialainen **Carolina Kostner** ja **Kiira Korpi**. Maailman jäähallit ovat hänelle tuttuja.

– Minun on vaikea nimetä akustiikaltaan hyviä halleja, koska niistä minulla ei ole mitään ehdotonta jakoa esimerkiksi kaikumiseen liittyen. Suurissa halleissahan on aika samanlainen äänentoisto yleensä, että musiikki kuuluu jälle aika hyvin. Mutta suurissa halleissa näkyy se, että kaikki äänet yleisöstä kuuluvat myös tosi selkeästi jälle, ja silloin sen ei saa antaa häiritä suoritusta.

– Olen ehdottomasti henkilötyyppinä sellainen, että keskityn parhaiten hiljaisuudessa. Esimerkiksi kauppakorkean pääsykokeisiin aikoinaan luin aina korvatulpat korvissa kovaa keskittyen. Toisaalta pystyn tekemään töitä myös avokonttorissa, melu ei niin paljon häiritse.

PIAN 28 VUOTTA TÄYTTÄVÄ Lepistö voitti uralaan MM-kisoissa pronssia ja EM-kisoissa kultaa, hopeaa ja pronssia. Hän palaa menneeseen ja muistelee miten äänimaailma nousi pilviin, kun yleisö mylvi ja fanit kannustivat

– Muistan elävästi ensimmäisen suuren yleisön kisani, Grand Prix -kisa Kanadassa, jossa yleisön kohahdus kaatuessani yllätti (ja järkytti) jotenkin niin paljon että se häiritsi loppusuoritukseni keskittymistä. Näihinkin onneksi tottuu ja seuraava kerta oli jo helpompi!

– Paras kokemukseni tähän liittyen on ehdottomasti koti-EM-kisat Helsingissä. Täysi Hartwall Areena täynnä Suomen lippuja ja faneja

hurrasivat meille suomalaisille luisteliijoille. Siellä Euroopan mestaruuden voittaminen, ja sen jälkeinen Maamme-laulu suomalaisen naispainotteisen yleisön laulamana ei unohdu minulta koskaan.

– Muuten melu hallissa on aina eri lukemilla arvokisoissa, varsinkin MM-kisoissa. Siellä ”kuuman ryhmän” (eli jossa kuusi parasta luisteleeta) kuuden minuutin verritytelyssä saa kyllä luistella melkoisessa melussa ja mylvinnässä!

– Onhan tuo äänimaailman ero suurkaupunkeihin aivan valtava. Asun Helsingin keskustassa ja rakastan Helsingin hiljaisuutta. Toisaalta sitten kun käyn vaikka mummolassa maalla Keski-Pohjanmaalla, huomaa mitä se oikea hiljaisuus vielä on.

Haastatteluviikolla maaliskuun lopulla Lepistö valmistui Aalto Yliopiston kauppakorkeakoulusta, pääaineena markkinointi. Varsinaisen taitoluistelijan aktiiviuran hän päätti vuonna 2012. Sittemmin hän on toiminut Ylen taitoluistelulähetyksissä asiantuntijana.

Raotatko hieman tulevaisuuttasi?

– Tulevaisuuden haaveena on yhä edelleen yhdistää markkinoinnin osaamista urheiluun. Olen toiminut yrittäjänä urheilun alalla kilpauran lopettamisesta lähtien, ja toinen toistaan mielenkiintoisia projekteja on tullut tehtyä. Sydämeni sykkii edelleen suomalaiselle urheilulle! •

Helsingin Kuuloyhdistys luopuu Saaran Kodista

Helsingin Kuuloyhdistys päätti vuosikokouksessaan maaliskuussa luopua pitkään palvelleesta toimitilastaan Helsingin Bulevardilla. Saaran Koti on ollut yhdistyksen vuokraama vuodesta 1969.

Helsingin yhdistyksen aktiivinen jäsen **Saara Kiviranta** testamenttasi Bulevardilla sijainneen huoneistonsa perustettavalle Saaran Koti -säätiölle, jonka tarkoituksena on toimia Helsingin seudun huonokuuloisten yhdistysten, näiden jäsenten ja muitten kuulovammaisten hyväksi kuulovammaisuuteen liittyvien haittojen lieventämiseksi ja kuntouttamiseksi. Saaran Kodin kokonaispinta-ala on 120 neliötä. Huoneisto koostuu neljästä tilasta: toimistosta, salista, kanttiinista ja keittiöstä. Rakennus on 1900-luvun alun jugend-tyyliä ja keskeisellä paikalla Helsingin keskustassa.

Helsingin Kuuloyhdistyksen puheenjohtaja **Mari Myllymäen** mukaan tiloissa on vuosien varrella järjestetty muun muassa varainhankintaan liittyviä myyjäisiä, erilaisia yleisöluentoja ja koulutustilaisuuksia. Saaran Koti on palvellut myös hallituksen ja useiden työryhmien kokoontumistilana. Tila kätkee sisäänsä lukuisten ihmisten kohtaamisen erilaisissa kerhoissa.

– Lapsille, nuorille, työikäisille, eläkeläisille, kuuroutuneille ja sisäkorvaistutetta käyttäville on järjestetty omat kerhot. Meillä on ollut myös askartelu-, kirjallisuus-, lautapeli-, teatteri- ja viitotun puheen kerhoja, Myllymäki luettelee.

Päätös historiallisen toimitilan luopumisesta saattoi tulla osalle jäsenistä yllätyksenä. Asia nousi keskusteluun jo loppuvuodesta 2015, jolloin pidettiin yhdistyksen ylimääräinen kokous koskien mahdollista muuttoa. Tuolloin äänin 27/52 päätettiin jäädä toistaiseksi Saaran Kotiin. Hallitusta evästettiin jatkamaan muuttoasian työstämistä. Viimeisimmässä vuosikokouksessa tilasta päätettiin luopua. Myllymäen mukaan vastaehtotuksia ei kokouksen aikana tullut, joten asiasta ei järjestetty äänestystä.

KUULOYHDISTYKSEN JÄSENISTÄ löytyy silti myös vanhoja noutuneita ”Saaran Koti faneja”.

– Jotkut ovat kertoneet, että eivät varmasti lähde muualle kuin Bulevardille. Toiminnassa on toisaalta mukana hyvinkin iäkkäitä henkilöitä. On hyvin todennäköistä, että vaikka emme muuttaisi, he eivät pian lähde Bulevardillekaan. On selvää, että luopuminen Saaran Kodista tekee kipeää kaikille. Se on monille kuin koti. Myllymäki täsmentää.

Kaksi tärkeintä muuttoa puoltavaa seikkaa ovat esteettömyys ja taloudellisuus. Kulku kadulta huoneistoon

Kolme alinta ikkunaa ovat Saaran Kodin.

sekä kulku huoneistossa ja wc-tiloissa ovat hankalia niin näkö- kuin liikuntavammaisillekin. Tilan vuokraaminen on myös taloudellisesti epäedullista.

Helsingin yhdistys on kartoittanut potentiaalisia kohteita viime syksystä lähtien. Yhdestä kohteesta jätettäneen tarjous maaliskuun aikana. Nykyisessä toimitilassa on kolmen kuukauden irtisanomisaika. Nopeimmillaan uuden tilan avajaisia vietettäisiin jo syksyllä.

Toiminta uusissa tiloissa jatkunee entisenlaisena, mutta myös uudenlaista toimintaa on mahdollista järjestää. Yhtenäinen ja esteetön tila mahdollistaisi esimerkiksi suurempien luentotilaisuuksien, erilaisten kurssien ja tapahtumien järjestämisen nykyistä paremmin.

Helsingin Kuuloyhdistys toivoo, että nuoret innostuisivat tulemaan uusiin tiloihin järjestämään omaa toimintaa. Yhdistys on nimittäin saanut palautetta siitä, että

Kahvion kaapisto peittää koko seinän. Kaapisto on varta vasten teetetty huoneen ovien mukaisesti.

Saaran Koti ei houkuttele nuoria. Myös sellaisten kävijöiden toivotaan tulevan mukaan toimintaan, jotka eivät jostain syystä ole Bulevardille päässeet.

– Sellaista voivat olla esimerkiksi pienten lasten äidit, jotka kulkevat lastenvaunujen kanssa, autolla liikkuvat ihmiset, jotka tarvitsevat parkkipaikan tullakseen yhdistykselle, sekä myös ne liikunta- tai näkövammaiset, joiden on haastavaa tulla nykyiseen toimitilaamme.

Haastatteluun vastasivat: Mari Myllymäki (pj.), Ville Myllymäki (siht.) & Peeta Piiparinen (vpj.)

Päivi Pöntys: Saaran Koti henkii menneiden aikojen tunnelmaa

Helsingin Kuuloyhdistyksen pitkäaikaisella jäsenellä ja Kuulokset-lehden päätoimittajalla **Päivi Pöntyksellä** on pitkä kokemus Saaran Kodista.

– Olen ollut yhdistyksemme jäsen 60-luvun puolivälistä ja toiminut koko ajan Saaran Kodissa. Ennen muuttoaamme sinne yhdistyksellä oli oma huoneisto Iso Roobertinkadulla, jossa ehdimme toimia pari vuotta.

Pöntys muistuttaa, ettei Saaran Koti ole koskaan ollut Helsingin Kuuloyhdistyksen omistuksessa.

– Saara Kiviranta oli kyllä alun perin testamentannut kotinsa ja omaisuutensa suoraan yhdistykselle, mutta eräiden jäsenten erimielisyyksien vuoksi hän oli repinyt testamenttinsa. Vuosia myöhemmin Kiviranta oli laatinut yhdistykseltä salassa jälkisäädöksen, jossa hän määräsi omistamansa huoneiston perustettavalle Saaran Koti -säätiölle.

Kalle Tervaskarin puheenjohtajuuden aikana (1983–1997) ei keskusteltu uusista toimitiloista, mutta Saaran Kodissa tehtiin remontteja talkoilla muutaman vuoden välein. Siihen aikaan tilojen esteettömyydestä ei puhuttu.

Vasta **Aila Ahtola-Hannikaisen** puheenjohtajakaudella (1998–2000) alettiin ensimmäistä kertaa keskustella uuden toimitilan tarpeesta. Silloin kartoitettiin muutama huoneisto Töölössä, mutta sopivaa tilaa ei löytynyt.

– Minun puheenjohtajakaudellani (2001–2008) hallitus alkoi etsiä aktiivisesti sopivaa toimitilaa. Kävimme katsomassa useita paikkoja, mutta sopivaa ei edelleenkään löytynyt. Ne olivat joko liian kalliita, liian pieniä tai eivät olleet tiloiltaan, eivätkä saavutettavuudeltaan esteettömiä. Vähitellen intomme hiipui ja jatkoimme toimintaamme vanhaan tapaan Saaran Kodissa. Olihan sen vuokra vielä silloin kohtuullinen ja sijainti erinomainen.

PÖNTYS MUISTELEE vuosia Bulevardilla lämpimästi.

– Saaran Koti on ollut erinomainen, kodikas paikka. Keskeisen sijaintinsa vuoksi sinne on aina ollut helppo mennä julkisilla kulkuneuvoilla. Tämän päivän nuoret eivät välttämättä osaa arvostaa toimitilan keskeistä sijaintia siinä määrin kuin me vanhempi polvi. He ovat autoileva sukupolvi, jonka mielestä parkkipaikkoja pitää olla lähellä ja riittävästi. Usein Saaran Kodissa käynnin yhteydessä toimitin muita asioita kaupungilla tai tilaisuuden jälkeen poikkesimme porukalla yhdelle jos toisellekin. Me nuoret ja vanhemmatkin tapasimme usein Saaran Kodissa. Silloin ei ollut kännyköitä, sähköpostia, eikä sosiaalista mediaa.

Toimiva huoneisto ja kaunis rakennus saavat erityistä kiitosta.

– Pohjaratkaisultaan huoneisto on hieman epäkäytännöllinen, mutta toiminnallisesti se on erinomainen. Mielestäni vuonna 1907 rakennettu talo on todella kaunis. Se henkii menneiden aikojen tunnelmaa. Se on tyylikäs ja ajaton. Ensi vuonna Saara Kivirannan kotitalo täyttää 110 vuotta.

Pöntys toivoo nykyisen hallituksen löytävän uuden, joukkoliikenteen solmukohdassa sijaitsevan, pohjaratkaisultaan erinomaisen ja tarpeeksi tilavan toimitilan.

– Uuden toimitilan on oltava esteetön. Ei kynnyksiä, kapeita ovia tai käytäviä. Ei myöskään pitkiä mäkikiä tai pimeitä kulkureittejä. Eteinenkään ei saa olla liian pieni. Lisäksi tilan täytyy olla niin akustisesti kuin induktiivisesti toimiva. Pelkät hulppeat tilat eivät yksistään riitä. Meillä täytyy myös olla tekijöitä ja varoja toiminnan pyörittämiseen. Siinä onkin uudelle hallitukselle haastetta kerrakseen! •

Helsingin Huonokuuloiset ry:n johtokunta vuonna 1953 Saara Kivirannan kotona. Vasemmalta oikealle: Eeva Korhonen, Sirkka Harve, Sirkka Salenius, Mauno Makkonen, Raili Jaarto, Lydia Savolainen, Martti Joenpelto ja Saara Kiviranta.

Teknoviesti testaa: Doro Liberto 825 -helppokäyttöinen älypuhelin

Markkinoilla on lukuisia älypuhelimia erilaisilla käyttöjärjestelmillä. Erityisesti vanhemmat ihmiset saattavat vierastaa älypuhelimia, sillä he kokevat sen monimutkaiseksi ja hankalaksi käyttää. Ruotsalainen Doro on tuonut markkinoille uuden Doro Liberto 825 -älypuhelimien, jota markkinoidaan erityisen helppokäyttöisenä seniorin ensimmäisenä älypuhelimena.

Yleinen laatuvaikutelma puhelimesta on hyvä. Laite on melko isokokoinen, mutta siihen tottuu nopeasti. Muotoilu on miellyttävää ja puhelimesta saa helposti pitävän otteen, sillä reunat ovat suorat ja takakansi on kumimaisista muovista, mikä parantaa otetta entisestään. Micro USB -latauspistoke on puhelimen alareunassa ja 3,5mm kuulokeliitäntä puolestaan yläreunassa. Valokuvaamista helpottaa erillinen kamerapainike, mikä nykyisissä älypuhelimissa on melko harvinainen. Alareunassa on kolme suurikokoista toiminnepainiketta. Erityismaininnan ansaitsee erillinen latauslakka, jonka avulla puhelimen lataus sujuu vaivattomasti ilman kaapeleiden kanssa taiteilemistä. Valmistaja arvioi akkukestoksi jopa kolmea päivää, mutta käytön määrä vaikuttaa todelliseen akkukestoon. Puhelin tukee bluetooth-toimintoa, joten esimerkiksi kaulassa pidettävä handsfree-laite on yhdistettävissä tähän.

Käyttöönottovaiheessa on mahdollisuus käydä läpi opetusohjelma, jossa harjoitellaan älypuhelimien käyttöön liittyviä perusasioita. Samassa yhteydessä määritellään puhelimen perusasetukset, joita ovat muun muassa kirjainsinko, langattomaan WLAN-verkkoon liittyminen ja sähköpostin asetukset.

Puhelimen peruskäyttö on helppoa ja selkeää. Puhelin ohjaa vaiheittain eri toimintoihin ja opastaa käyttäjää jokaisen vaiheen aikana. Ohjelmat puolestaan on esitetty selkeinä ja suurikokoisina kuvakkeina. Niin ikään asetusten määrittely on tehty helpoksi. Valikot ovat yksinkertaisia, joten käyttäjä saa helposti valittua mieleisensä soittoaänet sekä niiden äänenvoimakkuudet. Pyyhkäisemällä näyttöä ylhäältä alas, avautuu ilmoituskeskus, jossa on pikanäppäimiä erilaisiin toimintoihin, joista kätevin on puhelimen salamavaloa käyttävä taskulamppusovellus.

Vaikka käyttöliittymä on rakennettu helpotta silmälläpitäen, puhelimen käyttöjärjestelmänä toimii täysiverinen Android, joten ominaisuuksia ja mahdollisuuksia on myös edistyneemmällekin käyttäjälle.

Puheluiden äänenlaatu on hyvin selkeä ja äänenvoimakkuuden saa nostettua tarvittaessa erittäin voimakkaaksi, joten puhelin soveltuu mainiosti huonokuuloiselle. Testipuhelut osoittivat, että kuulokkeen maksimiäänenvoimakkuus on n. 84 dB ja takakuoressa olevan kaiuttimen puolestaan n. 88 dB. Mittaukset tehtiin soittamalla erään suomalaisen teleoperaattorin asiakaspalveluun ja mittaamalla äänenvoimakkuus aivan äänilähteen vierestä.

Mittauksissa käytettiin RadioShack Sound Level Meter – desibelimittaria.

”Pörinämittauksessa”, eli T-asennolla mahdollisesti kuuluvien häiriöäänten kuuntelumittauksessa käytettiin Oticon Chili SP5-kuulokojetta. Häiriöääniä on, mutta maltillisesti, joten puhelut onnistuvat tarvittaessa myös T-asentoa käyttäen. Paremman kuuntelukokemuksen sai M-asennolla, eli normaalia kuuntelutilaa käyttämällä. On muistettava, että tämä mittaus ei ole yleispätevä, koska käyttäjillä on lukuisia eri merkkisiä ja mallisia kuulokojeita, joissa häiriöäänet saattavat toistua eri tavoin.

Puhelun tai tekstiviestin saapuminen ilmoitetaan siten, että näyttö menee päälle, puhelin värisee ja soittoaäni toistetaan, jos puhelin on normaalitilassa. Väriätilassa vain näyttö menee päälle ja puhelin värisee. On myös mahdollista laittaa ”älä häiritse” – tila, jolloin ainoastaan näyttö menee päälle viestin tai puhelun saapuessa.

Uutta puhelinta hankittaessa olisi hyvä myös tarkistaa myymälässä nykyisen SIM-kortin sopivuus uuteen puhelimeen, sillä Doro Liberto 825 käyttää microSIM-korttia. Jotta saisi täyden hyödyn älypuhelimesta, liittymässä tulee olla riittävän nopea, kiinteähintainen datapaketti. Puhelin voidaan yhdistää myös langattomiin WLAN-verkkoihin, mutta mobiilidatan avulla internet-palvelut ovat käytettävissä missä tahansa paikasta riippumatta. Ulkomaille ollessa suositellaan käytettäväksi WLAN-verkkoja, sillä ulkomailla mobiilidatan käyttö on huomattavasti kalliimpaa.

Doro Liberto 825-älypuhelinta ja sen lisävarusteita, kuten suoja- ja lompakkokuoria, on saatavana kaikista hyvin varustetuista elektroniikka- ja päivittäistavarakaupoista kautta maan. Puhelimen verollinen hinta on n. 300 euroa.

Doro Liberto 825 tekniset tiedot:

Android-käyttöjärjestelmä versio 5.1

5” kosketusnäyttö 1280x720-resoluutiolla

4G-tuki

FM-radio (käyttö edellyttää kuulokkeita, toimivat antennina)

8 Gt sisäistä muistia, tuki MicroSD-muistikortille

Takakannessa 8 megapikselin kamera led-salamavalolla

Etukamera nk. selfieitä tai videopuheluita varten

Hätäpainike takakannessa

Bluetooth-tuki handsfree-laitteille

M3/T4-kuulokoje yhteensopivuus

Paino 159g, takuu 24kk

Myyntipakkauksen sisältö:

Doro Liberto 825-älypuhelin

Nappikuulokkeet

2000mAh litiumioniakku

USB-laturi, jossa irrotettava, erillinen USB-kaapeli

Lataustelakka

Nappikuulokkeet

Ohjelehtiset (käyttöönotto, yleistä tietoa, My Doro Manager)

Kiitokset: Anna-Maija Lievonen / Anglo-Nordic Oy

Vuoden 2016 Audionomiksi valittiin Raisa Trus Kotkasta

Vuoden Audionomi valitaan kollegoiden esityksen perusteella. Erittäin ammattitaitoiseksi tunnettu ja tunnustettu **Raisa Trus** ansaitsee kollegoidensa esityksen mukaan kiitoksen Kymenlaakson alueella vuosien aikana tekemästään työstä. Palkitsemisesityksen mukaan Raisa Trus tunnetaan ammattitaitoisena ja ahkerana työntekijänä, jolle potilaiden paras on sydämen asia.

Audionomin työtä Raisa Trus on tehnyt vuodesta 1991 alkaen Kotkan keskussairaalan kuuloasemalla ja työura jatkuu edelleen. Ennen audionomiksi kouluttautumistaan hän ennätti toimimaan vuosia korvakappalevalmistajana samalla työnantajalla. Raisan käsiensä kautta on kulkenut tuhansia kuulokojeita 24 audionomivuoden aikana. Raisa on ollut myös toimittamassa käytettyjä kuulokojeita Viroon avuksi sikäläisille tarvitseville.

Audionomien kouluttaminen on ollut iso osa Raisan työtä. Hän on ohjannut ja perehdyttänyt audionomin ammattiin monia opiskelijoita ja kollegoitaan vuosien saatossa. Audionomit ovat työllistyneet niin julkiseen terveydenhuoltoon kuin yksityissektorille. Kolmen viime vuoden aikana Kotkan keskussairaalaan on valmistunut kolme ja Kuusankosken aluesairaalaan yksi uusi audionomi. Erityisesti Raisan ammattitaitoinen ohjaaminen ja opastaminen päivittäisissä ongelmatilanteissa saavat kiitosta kollegoilta. Alalla on välttämätöntä osallistua täydennyskoulutukseen, ja Raisa on edelleen motivoitunut kouluttautumaan itse ja osallistumaan ajankohtaisiin koulutustapahtumiin.

Raisalle palkinto tuli täytenä yllätyksenä. Esityksen tehneet kollegat olivat onnistuneet pitämään valinnan salaisuutena palkinnon julkistamiseen saakka.

Audionomiyhdistys onnittelee lämpimästi Vuoden Audionomia!

Alkuperäinen teksti julkaistiin Terveystietä-lehdessä 2/2016.

Raisa Trus on Vuoden 2016 Audionomi.

Kuuloauto starttaa matkaan huhtikuussa

Kuuloliiton kuuloautossa on mahdollisuus testata kuulo ja saada tietoa kuulovammaisuudesta. Kuuloautossa tehdään kuuloseula, joka on tarkoitettu henkilöille, jotka epäilevät kuulonsa heikenneen ja joilla ei vielä ole kuulokojetta.

Yhdistykset voivat nyt tehdä varaustoivomuksia kuuloauton saamiseksi toimintaluokalleen seuraavan alustavan aikataulun mukaan: (Muutoksia ja järjestelyjä voidaan vielä tehdä varauustoiveiden mukaan.)

Aika:	Alue:
Huhtikuu	Uudenmaan piiri
Toukokuun alku	Lapin piiri
	Oulun piiri
Toukokuun loppu	Lounais-Suomen piiri
Kesäkuu, heinäkuu	Itä-Suomen piiri
	Keski-Suomen piiri
Elokuu	Länsi-Suomen piiri
	Oulun piiri
	Lapin piiri
Syyskuu	Kaakkois-Suomen piiri
Lokakuu	Uudenmaan piiri

Varauksia ottaa vastaan järjestösihteeri Paula Hesso paula.hesso@kuuloliitto.fi tai p. 0400 844 600

Mainitkaa varauksessa:

- yhdistyksenne nimi,
- paikkakunta, jossa kuuloautotapahtuma on tarkoitus järjestää,
- yhdistyksenne yhteyshenkilö ja yhteystiedot.

Vahvistamme varauksenne mahdollisimman pian sen saatuaamme, ja kun olemme suunnitelleet kuuloauton reitin.

Yhdistyksiltä Kuuloliitto perii kuuloautosta 200 euron käyttömaksun. Maksu laskutetaan jälkikäteen ja siitä vähennetään yhdistykselle aiheutuneita mahdollisia polttoainekuluja. **Kuuloliitto kouluttaa vapaaehtoiset, jotka toimivat kuuloauton kuljettajina ja tekevät kuuloseuloja.**

Tarkempia ohjeita käytännön järjestelyistä ja laskutuksesta lähetämme erikseen jokaiselle kuuloauton varanneelle yhdistykselle hyvissä ajoin ennen tapahtumaa.

Lisätietoja: Aluetoiminnan päällikkö Anne Wicht-Kvarnström, anne.wicht-kvarnstrom@kuuloliitto.fi p. 040 545 4705.

TEKSTI: JAAKKO ALAMOMMO
KUVA: NINA MIKKOLA

Lappilaiset koolla Rovaniemellä

Lapin kuulopiirin neuvottelukunta kokoontui maaliskuulla reipashenkiseen kevätseminariin ja neuvottelukunnan kokoukseen Rovaniemellä.

Toimintasuunnitelman yhtenä keskeisenä asiana oli kesäpäivien järjestäminen 19. – 21.8. Rovaniemellä. Järjestelyvastuu on pohjois-tii-

millä. Tulevien kesäpäivien ohjelmassa huomioidaan Rovaniemen Wanhon Markkinoiden tarjoamat oheistapahtumat.

Kokousväki toivottaakin sydämen lämmöllä Kuuloliiton jäsenet läheltä ja kaukaa ystävineen tervetulleiksi!

Sisä-Savon kuulotilaisuus Suonenjoella

Sisä-Savon Kuulo ry järjesti kuuloinfotilaisuuden 29.2 teemalla *Kuulolla koko iän*.

Korvalääkäri **Elina Rytsölä** oli vierailijana kertomassa korvan rakenteesta ja kuulon toiminnasta sekä kuulovammojen synnystä ja vastaili yleisön kysymyksiin.

Yleisö oli erittäin tyytyväinen ja sieltä kuului kommentteja: ”Kylläpä Elina puhui selkeästi, ei kukaan ole kertonut ennen, en olisi näistä tiennytkään”. Kuului naurua, kun Elina totesi: ”Täällä Savossa taidetaan nauraa itselle viisi kertaa päivässä”. Lopuksi oli arpajaiset.

Elina oli myös seuraavana päivänä kuulolähipalvelutapahtumassa mukana. Yleisöä oli n. 40 henkilöä. Tilaisuus oli rento ja lämminhenkinen. Lämmin kiitos Varkauden Kuulo ry:lle vierailusta ja toimivan induktiosilmukan lainasta. Samoin kiitokset kirjoitustulkeille **Arja Purtilolle** ja **Nina Huhtalalle** ja Elina Rytsölälle vierailusta!

Virkkaa rentukan kukka

Tarvitset nimittäin virkatun rentukankukan ritarimerkiksi. Perustin 6.2.2016 yksipuolisella päätöksellä Rentukankukanritarikunnan. Hyve tässä ritaristossa on ihailla rentukan-kukkia. Ritariutensa itse kukin päättää yksipuolisesti itse. Tämä koskee kuuloyhdistysten jäseniä.

Ritarimerkki on kirkkaankeltainen 5-sakarainen n. 3cm halkaisijalta kukka. Verhiölehdet ovat lusikkamaiset ja tylpän pyöreäkärkiset. Kuperasti suppuun päin. Tuo ritarimerkki hit-saa ritarit yhteen kun näkee. ”Hauska tappa tuttu kaveri”.

Suomen luonto on rentukalle otollinen. Maa ja vesi kohtaavat täällä loputtomiin. Lirinä alkaa Maaselän Helvetinkuusesta ja päätty mereen. Kukkamme hohtaa meille korpimetsien noroissa ja tienvarsien ojissa ja satamien aallonmurtajissa.

Haluan tällä ritariudella kallistaa aistimme luonnon puoleen. Mielestäni kosketus luontoon on kuulovammaisille tärkeämpi kuin maailman höpsötykset. Siis rientäkäämme ihailemaan kevään tulon kukkaa. Se odottaa meitä.

VILHELM KUKKOLA, YLIVIESKA

AARNE OSALAN MUISTOLLE 12.3.2016

Sinä, Aarne olit kerhomme ”valopilkku”, aina hyvällä tuulella ja naurussa suin. Tapasit kysyä: ”Mitä sinulle tänään kuuluu?” Puhettakin tuli juuri niin sopivasti, ettei hiljaisempien tarvinnut kuin kuunnella. Sinun taitojasi ja osallistumistasi saimme monesti ihailla, oli sitten kyseessä vaikka keittotaitosi, niin sinulta ruuanlaittokin onnistui. Kuinkahan monta kertaa olemme saaneet nauttia ulkoilutapahtumissamme Sinun ja Mailan paistamista maukkaista lätyistä? Usein olit myyjäisissä keittiössä kokinhattu päässä jakamassa keittoa.

Monet meistä muistavat valoisan luonteesi yhteisiltä retkiltämme. Olit ”suunnannäyttäjä”, ”yhteishengen luoja” ja Kuuloyhdistyksemme ”isähahmo”. Sinuun olemme aina saaneet luottaa. Henkilökohtaisesti olet ollut minulle kuin ”toinen isä”, tulit katsomaan minua sairaalaankin muutamia vuosia sitten. ”Kaveria ei jätetä!” on vanha sanonta, mutta Sinä esimerkilläsi näytit, mitä se käytännössä tarkoittaa. Menetin oman isäni maaliskuun viimeinen päivä kuusi vuotta sitten. Eikä voi olla sattumaa, että sait oman kutsusi Tuulikin päivänä, juuri oman isäni syntymäpäivänä.

Olet toiminut pitkään Kuuloyhdistyksemme hallituksessa yhdessä Mailan kanssa ja myös Kuuloliitto ry:n liittovaltuuston jäsenenä. Lämmin kiitos Sinulle myös tästä ajasta! Omaishoitajana olet antanut äärettömän arvokkaan panoksesi ja luonnettasi kuvaa perustelusi: ”Se on minun vuoroni nyt!” Voisiko tätä kauniimmin enää sanoa?

Muistan myös, miksi hankit ensimmäisen kuulolaitteesi. Kerroit, että ainut syy on se, että halusit kuulla, mitä asiaa lastenlapsillasi Sinulle on. Muista ei ollut niin väliä. Heillä ja lapsillanne on aivan erityinen paikka Sinun ja Mailan sydämissä. Teidän kahdenkeskisiä välejäne kuvaa mielestäni parhaiten kertomasi keskustelu Mailan kanssa: ”Maila leipoo ja häärrää keittiössä ja ompelukone surisee taukoamatta. Sillä välin minä pilkon polttopuita ja entisöin vanhoja Kupla-Volkkareita. Maila sanoi, että jos vielä yksikin räjä markillemme ilmestyy, niin minä lähdän! Mene vaan, mutta yhtään Kuplaa et ota mukaasi, vain pelkän ompelukoneen!” Ja sitten nauroitte yhdessä. Tässä varmasti on pitkän avioliiton salaisuus. Tänään saamme olla kaikki tässä yhdessä. Ikävä muuttuu pian kauniiksi muistoiksi, joita meiltä ei kukaan voi riistää pois.

Kiitos, Aarne, kaikesta siitä hyvästä, jota olet meille antanut. Taivasmatkaasi siunaten, turvallista matkaa!

LIISA VIITALA,
VAASAN VARTTUNEET YSTÄVÄT RY
MARKKU KALLIO,
VAASAN SEUDUN KUULOYHDISTYS RY

Kalliolle noussut kaupunki

SAKSALAINEN ARKKITEHTI Johan Carl Ludvig Engel on tullut Helsinkiin rakentamaan suuruusuhinaskunnan uutta pääkaupunkia. Perhe haluaisi palata Berliiniin, mutta velat ja viran puute pakottavat Engelin hyväksymään tarjouksen. Engel lupaa vaimolleen Charlottelle, että he ovat Helsingissä kuusi vuotta; hän olettaa selviytyvänsä tehtävästä siinä ajassa. Helsinki on ”harvaan asuttu ulkosaariston kalioniemi, Itämeren löytämätön helmi, joka on enimmäkseen vaikeakulkuista vuotta”.

Engeliä imartele, että keisari haluaa hänet Helsingin arkkitehdiksi. Hän ajattelee, ”miten ihmeellinen toimeksiantaja tällä kaupungilla onkaan: rakkaus. Sen jälkeen ihmettelen, mistä moinen sattui mieleeni. Ehkäpä siitä, että olen vapaa rakentamaan sen niin kuin haluan. Moniko kaupunki lopultakaan on syntynyt tällaisesta vapaudesta?”.

Perheen sopeutumista hankaloittavat kieli- vaikeudet: työmailla puhutaan ruotsia ja venäjää, keskustan ulkopuolella suomea. Esikoispoika Carl Eduard on menehtynyt rintatautiin jo ennen Helsinkiin muuttoa. Isälle läheinen Emilie-tytär sairastelee. Työn edistyessä Engel hankkii perheelleen tontin ja talon Bulevardilta ja perustaa sinne puutarhan. Hän toivoo, että kohentunut elintaso helpottaa perhe-elämää. Charlotte kaipaa kuitenkin jatkuvasti Berliiniin, ja Engel kantaa syyllisyyttä vaimon tyytymättömyydestä. Hän elää innostavan työn ja perhe-elämän ristipaineissa. Kuusi vuotta venyy loppuelämän ajaksi.

1800-luvun porvarisperheen pojat käyvät koulua ja suunnittelevat tulevaisuuttaan, mutta naisten ja tyttöjen elämämpiiri rajoittuu kotiin, kuoroon ja konsertteihin. Charlotte opettaa Emilien lukemaan ja kirjoittamaan. Äidin kuoltua Emilie ottaa vastuun perheen taloudenpidosta ja palkkaa avukseen nuoren mamsellin.

Piirustukset valmistuvat ja rakennukset ko- hoavat yksi kerrallaan: teatteri Esplanadille, Senaatintalo, yliopisto, kirjasto, observatorio, Lapinlahden sairaala, Kaivopuiston kylpylä ja viimein suurin unelma, valkoinen kirkko.

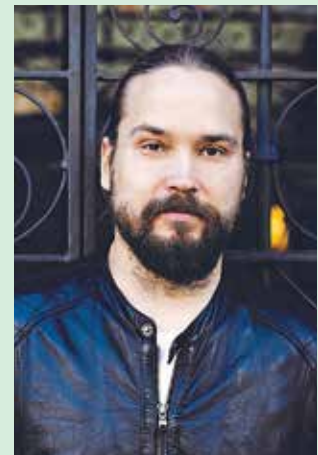
Runoilija Jukka Viikilä luo esikois- romaanissaan elä- vän kuvan 1800-lu- vun Helsingistä. Teos on kuvitteel- linen yöpäiväkirja, merkintöjä vuo- silta 1816 -1840.

Päivällä Engel maalaa akvarelleja suunnit- telemistaan rakennuksista, yöllä hän luo mie- lensä maisemaa sanoilla. Lyyrinen kieli kantaa tiivistä ja katkelmallista kuvausta. Romaani on rakkaudentunnustus Helsingille ja samalla kuvaus luovasta työstä, sille tehdyistä uhra- uksista, epäilyksen hetkistä ja onnistumisen kokemuksista..

Suomi pysyy Engelille karuna ja kylmänä, vieraana maana. ”Pohjanmaalla, missä kävin tapaamassa kellomestari Könniä, ei ole paikko- ja mihin piiloutua, vain tyhjää lakeutta. Siksi ihmiset piiloutuvat itseensä. Ystävällisintä, mitä voit ihmiselle tehdä, on rakentaa hänelle kaupunki.”

Jukka Viikilä (s. 1973) on helsinkiläinen kir- jailija ja dramaturgi. Häneltä on aikaisemmin ilmestynyt kaksi runokokoelmaa. Viikilä on toiminut dramaturgina muun muassa Ryhmä- teatterissa ja Suomen Kansallisteatterissa.

Jukka Viikilä: Akvarelleja Engelin kaupungis- ta. Gummerus 2016

GUMMERUS KUSTANNUS

Kuntoutuskurssit 2016

www.kuuloliitto.fi/fin/kuntoutus

Lasten ja nuorten kuntoutus

Sopeutumisvalmennuskurssit, perhekurssit/ Kela

Kuulovammaisten alakoululaisten lasten perhekurssi, sopeutumisvalmennuskurssi (5 vrk) Kelan kurssi nro 60892, jakso 25.–29.7.2016

Kuulovammaisten alle kouluikäisten lasten perhekurssi, sopeutumisvalmennuskurssi (5 vrk) Kelan kurssi nro 60890, jakso 14.–18.11.2016

Kuntoutuskurssit, perhekurssit/ Kela

Kuulovammaisten lasten perhekurssi, kuntoutuskurssi Kelan kurssi nro 60886 (5+5+5 vrk) jaksot: 1. jakso 25.–29.1.2016, 2. jakso 6.–10.6.2016 ja 3. jakso 16.–20.1.2017

Kuulovammaisten lasten perhekurssi, kuntoutuskurssi Kelan kurssi nro 60888 (5+5+5 vrk) jaksot: 1. jakso 9.–13.5.2016, 2. jakso 12.–16.9.2016 ja 3. jakso 24.–28.4.2017 HUOM: MUUTOS!

Kuulovammaisten lasten perhekurssi, kuntoutuskurssi Kelan kurssi nro 60887 (5+5+5 vrk) jaksot: **1. jakso 1.–5.8.2016**, 2. jakso 30.1.–3.2.2017 ja 3. jakso 31.7.–4.8.2017 HUOM: MUUTOS!

Kuulovammaisten lasten perhekurssi, kuntoutuskurssi Kelan kurssi nro 60889 (5+5+5 vrk) jaksot: 1. jakso 17.–21.10.2016, 2. jakso 6.–10.3.2017 ja 3. jakso 18.–23.9.2017

Yksilölliset kuntoutusjaksot

koko perheelle: Perheet voivat hakea Kelalta myös harkinnanvaraisen tai vaikeavammaisen kuntoutujan yksilöllisiä kuntoutusjaksoja. Kela tekee harkinnanvaraisen tai vaikeavammaisen kuntoutuspäätöksen vuodeksi eteenpäin ja kuntoutuskoti räätälöi jaksojen ajankohdat perheen kanssa.

Monimuotoryhmäterapia: Kyseessä ryhmämuotoinen avoterapia, jota puheterapeutti + musiikkiterapeutti ohjaavat yhdessä Kelan kuntoutuksena. Yli 4-vuotiaat kuulovammaiset lapset, joilla on Kelan vaikeavammaisen kuntoutujan status. Ryhmä kootaan eri lasten kuntoutuspäätöksistä. Ryhmässä on 4-6 lasta 10 - 40 kertaa á 60–90 min. Kuntoutukseen haetaan Kelan päätös kuntoutusvastuutahon suosittelemana kuntoutussuunnitelman ja kuntoutustarpeen mukaan. Kuntoutuksen aikana kuntoutujille on tarjolla puhe-musiikkikuntoutusta kuuntelun ja kielellisten taitojen tueksi sekä vertaistukea ja vanhemmille omaa ohjausta.

Aikuisten kuntoutus

Aikuisten yksilölliset kuntoutusjaksot kuulo- ja kuulonäkövammaisille kuntoutujille: Asiakkaat voivat hakea Kelalta **harkinnanvaraisen** kuntoutujan yksilöllisiä kuntoutusjaksoja. Kela tekee harkinnanvaraisen kuntoutuspäätöksen vuodeksi eteenpäin. Jaksojen ajankohdat sovitaan asiakkaan ja Kuulo-Auriksen kanssa yhdessä siten, että Kuulo-Auris kokoaa harkinnanvaraisista aikuisista kuntoutujista

ryhmiä, jotta vertaistuki jaksoilla toteutuu. Omainen/ omaiset voivat osittain osallistua kuntoutukseen.

Lomatoimintaa

Kuulo-Auris järjestää vuoden 2016 aikana 18 MTHL:n tuettua lomajaksoa Helsingissä. Lomat ovat yleislomia, jotka on suunnattu eri ikäryhmille: lapsiperheille, työikäisille sekä eläkeikäisille.
<http://www.auris.fi/mtlhn-lomat>

Koulutus

Kuulo-Auris kouluttaa ammattihenkilöitä tilauksesta. Koulutuksen sisältö suunnitellaan yhdessä tilaajan kanssa.

Lisätietoja: Kristiina Laakso p. 050 5118 046, Leena Krohn 040 5908 293
kristiina.laakso@auris.fi, leena.krohn@auris.fi
Kuulo-Auris Oy
Ilkantie 4, 00400 Helsinki
<http://www.auris.fi>
Kelan sivut: www.kela.fi

Kopolan kurssikeskus

Huonokuuloisten eläkeläisten sopeutumisvalmennuskurssit * 9.–13.5.2015 ja 19.–23.9.2016

Kurssi on tarkoitettu kuulokojetta käyttäville kuulonkuntoutusta tarvitseville huonokuuloisille eläkeläisille ja heidän perheenjäsenilleen. Kurssi pyrkii edistämään huonokuuloisen toimintakykyä ja kuulovamman huomioimista jokapäiväisessä elämässä. Ohjelma sisältää kojeenkäytön opetusta, apuväline-esittelyä, kommunikaatio-opetusta, ryhmäkeskusteluja ja kuulovammaan liittyviä luentoja. Valinnassa etusijalla ovat ensikertalaiset. Kurssille haetaan Kopolan omalla hakemuslomakkeella. Kurssin kustantaa RAY/SVOL Lisätietoa: p. (03) 5522 111, satu.laitinen@kuuloliitto.fi

Kuuroutuneiden ja vaikeasti huonokuuloisten kurssi

* 22.–26.8.2016

Kurssi on tarkoitettu kuuroutuneille ja vaikeasti huonokuuloisille aikuisille ja heidän omaisilleen. Kurssi pyrkii edistämään vaikeasti kuulovamman sosiaalista toimintakykyä. Ohjelma sisältää kommu-

nikaatio- opetusta ja harjoituksia (huuliltaluku, viittomat), ryhmäkeskusteluja yms., jolla parannetaan arjessa selviytymistä vaikeasti kuulovammaisena. Kurssille haetaan Kopolan omalla hakemuslomakkeella. Kurssin kustantaa RAY/SVOL Lisätietoa: p. 03 5522 111, satu.laitinen@kuuloliitto.fi

Viitotun puheen ja kokonais-kommunikaation kehittämiskurssi

* 24.–28.10.2016

Kurssi on tarkoitettu vaikeasti huonokuuloisille ja kuuroutuneille ja heidän omaisilleen, jotka tahtovat oppia viitottua puhetta huuliltaluvun tueksi. Kurssille haetaan Kopolan omalla hakemuslomakkeella. Kurssin kustantaa RAY. Lisätietoa: p. 03 5522 111, satu.laitinen@kuuloliitto.fi

Tinnitus tutuksi ja turvalliseksi koulutuspäiväviikonloppu

*29.–31.7.2016

Hinta on 200 euroa/hlö. Kurssin kustantaa keskussairaala tai itse maksaen. Vetäjänä korvalääkäri

Elina Rytsölä ja psykologi Satu Laitinen. Ilmoittautuminen Kopolaan. Kuntoutuspäivän tavoitteena on antaa tietoa tinnituksesta ja tinnituksen uudelleenoppimishoidosta (TRT-kuntoutus) sekä antaa mahdollisuus miettiä elämää eteenpäin saadun tiedon pohjalta. Päivän vetäjinä korvalääkäri Elina Rytsölä, fysioterapeutti Piia Arrenius ja psykologi Satu Laitinen. Maksajana keskussairaala tai terveyskeskus. Hakeminen Kopolan lomakkeella. Lisätietoa: p. (03) 5522 111, satu.laitinen@kuuloliitto.fi

Lomatoimintaa Kopolassa

Tuetut lomat teemalla: Virkistystä, vertaistukea ja elämänvoimaa

* 16.–21.5.2016, 8.–13.8.2016, 5.–10.9.2016, 10.–15.10.2016.

Tuetut lomat on tarkoitettu huonokuuloisille aikuisille ja heidän omaisilleen. Tavoitteena on kuulovammaan liittyvän tiedon ja vertaistuen tarjoaminen, liikunnallinen aktiivointi, virkistys, retket, kädentaidot ja lepo. Omavastuuosuus on 50 eu-

roa/hlö/lomapaketti. Hintaan kuuluu täysihoito ja ohjelma. Matkat omakustanteisesti. Tuetulle lomalle haetaan Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n kautta (Mannerheimintie 31 B 20, 00250 Helsinki), p. 010 2193 460, lomat@mtlh.fi

Itsemaksettavat lomat ja viikonloput

Nämä on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille. Lomatapahtumien hintaan kuuluvat ruokailut, majoitus ja opetus. Hinta vaihtelee 100 ja 200 euron välillä riippuen tapahtuman kestosta ja tyypistä. Ilmoittautuminen Kopolaan. Kesäpäivät sisältävät liinavaatteet. Viikonloppuihin ei sisälly liinavaatteet mutta ne voi saada 15 euron lisähintaan Kopolasta. Viikonloput alkavat perjantai-iltana, jolloin on iltapala ja saunominen. Li-

sätietoa ja ilmoittautuminen: p. (03) 5522 111, satu.laitinen@kuuloliitto.fi

Implanttiviikonloppu

27.–29.5.2016 100 €

KKY:n viikonloppu

1.–3.7.2016 100 €

KKY:n kesäpäivät (elokuva)

5.–8.7.2016 200 €

Frisbeegolf-viikonloppu

29.–31.7.2016 100 €

Viittomakesäpäivät

2.–5.8.2016 200 €

Kädentaitokesäpäivät

16.–19.8.2016 200 €

Vertaistointiviikonloppu

26.–28.8.2016 100 €

Huulitalukuviikonloppu

16.–18.9.2016 100 €

Kirjallisuuspäivät

27.–29.9.2016 120 €

Kinkerit

23.–25.9.2016 100 €

Eräviikko

6.–9.10.2016 200 €

Some-viikonloppu

21.–23.10.2016 100 €

Viitotun puheen viikonloppu II

11.–13.11.2015 100 €

Kekri (Sadonkorjuun juhla)

18.–20.11.2016 100 €

Kopolan pikkujoulut

25.–27.11.2016 100 €

Jouluaskarteluviikonloppu

9.–11.12.2016 100 €

Yhteystiedot:

Kuuloliitto ry, Kopolan kurssikeskus, Johtaja Satu Laitinen
Velisjärventie 50, PL 11, 17801 Kuhmoinen, 03 5522 111, 040 7703803, satu.laitinen@kuuloliitto.fi
Kotisivut: www.kopolakuhmoinen.fi
Facebook sivut: Kopola Kuhmoinen

Alueelliset sopeutumisvalmennuskurssit 2016

Kuuloliitto järjestää vuonna 2016 ikääntyneille kuulokojeen käyttäjille ja heidän läheisilleen alueellisia sopeutumisvalmennuskursseja. Kurs-sipaikkakunnat ovat:

- 18. - 19.5.2016 Kemi, Saarenottan kurssi- ja leirikeskus
- 7. - 8.9.2016 Tammisaari, Hotel Sea Front
- 11. - 12.10.2016 Viitasaari, Lummeniemien leirikeskus
- 15. - 16.11.2016 Kuusamo, Hotelli Rantasipi Rukahovi

Sopeutumisvalmennuskurssien tavoitteena on, että osallistujat saavat tietoa ikäkuulosta ja sen vaikutuksista toimintakykyyn. Ohjelmassa on kuulokojeen käytön opastusta, huulitaluvun harjoitusta ja vertaiskeskusteluja huonokuuloisuuden kokemuksesta sekä voimaantumisen keinoista. Kurssin aikana tutustutaan myös induktiosilmukan ja kirjoitustulkkauksen käyttöön.

Kurssit sisältävät kurssiohjelman, täysihoidon ja majoituksen kahden hengen huoneessa. Kurssit järjestetään Raha-automaattiyhdistyksen tuella ja ovat osallistujille maksuttomia. Matkakuluista osallistujat vastaavat itse.

Kurssikokonaisuuteen kuuluu jatkokotapaaminen, joka järjestetään noin kahden kuukauden kuluttua varsinaisesta kurssista. Tapaamisen aikataulu sovitaan kurssilla.

Lisätietoa ja hakemuslomakkeita saa kurssivastaava Maria Timoselta p. 0400 903 407, maria.timonen@kuuloliitto.fi ja Kuuloliiton aluetyöntekijöiltä sekä verkkosivuilta www.kuuloliitto.fi/tapahtumat/kurssit.

Hakemukset tulee lähettää viimeistään kolme viikkoa ennen kurssin alkamista osoitteella: Kuuloliitto ry, PL 1188, 70211 Kuopio

Hakijoille ilmoitetaan kurssivalinnasta kirjeellä kaksi viikkoa ennen kurssia. Valinnassa etusijalla ovat hakijat, jotka eivät aikaisemmin ole osallistuneet huonokuuloisten sopeutumisvalmennukseen.

Kuuloliitto ry – jaettavat apurahat

Kevät 2016

Kuuloliitto ry julistaa haettaviksi apurahoja vuosille 2016 opintomatkojen, opiskelun sekä tutkimustyön tukemiseksi. Apurahat on tarkoitettu:

- * kuulovammaisille opiskelijoille sekä
- * kuulovammaisten lasten hyväksi työskenteleville ja
- * kuulovammaisia lapsia koskevan tutkimustyön tukemiseksi.

Avustettavan opinnäytetyön tulee olla vähintään ammattikorkeakoulututkintoon liittyvä päättötyö tai yliopisto- tai korkeakoulututkintoon liittyvä pro gradu tai diplomityö.

Tutkimushankkeelta edellytetään lisensiaatti- tai väitöskirjatasoa tutkimusta tai muuta tieteellisiä kriteereitä täyttävää laajaa tutkimusta tai selvitystä.

Apurahaa haetaan erillisellä lomakkeella. Lomake ja tarkemmat ohjeet apurahan hakemiseksi ovat saatavilla osoitteessa:

<http://www.kuuloliitto.fi/fin/kuuloliitto/organisaatio/apurahat/>
Hakemukset tulee toimittaa 15.5.2016 mennessä postitse osoitteeseen:

Kuuloliitto ry, Ilkka Sivula, Ilkantie 4, 00400 Helsinki

HUOM! Hakemukset skannataan, joten materiaalia ei tule nittoa yhteen.

tiedottaa

TEKSTI: MAIRE PALTARE

KUVAT: SATU LAITINEN

Kopolassa taas talkoiltiin ... ja talkoillaan

Suppeisiin siivoustalkoisiin maaliskuussa osallistui 17 ihmistä, ja talkoissa siivottiin koko Kopola iloisella mielellä. Mukana oli myös Kuuloliiton puheenjohtaja **Eija Isaksson**, joka kuvassa kantaa aitta 2:n vuodevaatteita tuulettumaan. Suuret yleistalkoot ovat toukokuussa 13.–15.5. ja syys-lokakuun vaihteessa 30.9.–2.10. Niissä jatketaan mm. syystalkoissa aloitettua pihan ja saunaterassin kunnostusta. Virkeää talkooväkeä tarvitaan. Ilmoittaudu **Satu Laitiselle** (satu.laitinen@kuuloliitto.fi) ja kerro, mitkä ovat vahvuutesi ja mistä töistä olisit kiinnostunut.

Varaukset lupaavat hyvää toimintavuotta

Toimintakalenterin varaukset lupaavat hyvää. Kalenteri on aivan täynnä toukokuusta lokakuulle. Tärkeää on, jotta nämä varaukset toteutuvat, että kurssit ja erilaiset tapahtumat täyttyvät osallistujista, että me - yhdistykset ja yksityiset käyttäjät - tartumme tarjontaan.

Kevään sopeutumisvalmennuskurssit huonokuuloisille eläkeläisille ovat jo täynnä. Syksyllä on vielä kaksi kurssia. Niiden kurssihakemukset lähetetään Kopolaan. Syksyn edulliset tuetut lomaviikot (omavastuu viikolta 50 e) haetaan taas Maaseudun terveys- ja lomahuolto ry:stä (Mannerheimintie 31 B 20, 00250 Helsinki, p. 0102193460 arkisin 9.00-13.00, www.mtlh.fi). Kannattaa muistaa, että tuetuille lomaviikoille haetaan vähintään kolme kuukautta ennen ajankohtaa, eli hakuaika on ajankohtainen nyt.

Kesän täyttävät erityisesti rippileirit. Väliin mahtuvat onneksi moneen teemaan liittyvät itsemaksettavat lomaviikot ja viikonloput. Näistä tietoa on aikaisemmissa

Kuuloviesteissä sekä nettisivuilla (www.kopolakuhmoinen.fi). Kopola on myös oivallinen lomanviettopaikka, ja Kopola tarjoaa lomamajoitusta. Vaikka Kopolan kesä on ilahduttavan täysi, silti kannattaa kysellä tapahtumille, retkille tai yksittäiselle lomamajoitukselle väliin jääneitä päiviä tai peruutuksia.

Kopolan elokuvapäivät uusi ja rohkea kokeilu

Kopolan Kannatusyhdistys ry on kehittänyt uudenlaisen tukemisen muodon, erilaiset toivottavasti laajalti yleisöä kiinnostavat tapahtumat, joiden tavoitteena on tehdä Kopolan kurssikeskusta ja myös Kuhmoisten kuntaa tunnetuksi. Mukaan on saatu useita kuhmoislaisia yhdistyksiä yhteistyökumppaneiksi. Lähin tapahtuma on heinäkuun 5.-8. päivinä toteutettava Kopolan elokuvapäivät. Siihen on mahdollisuus osallistua joko täysihoidossa kaikkiin päiviin tai jonakin valitsemanaan yksittäisenä päivänä.

Ohjelmasta on laajemmin toisaalla lehdessä. Päivien keskeinen teema on vanha suomalainen elokuva ja päivien aikana käsitellään Kopolassa syntyneen näyttelijä **Rauha Rentolan** uraa, nuorena tyttönä Kuhmoisissa oleskelleen **Hella Wuolijoen** näytelmiä ja Kuhmoisissa loppuvuosinaan toimineen **Mikko Niskasen** elokuvia. Luennoitsijat ovat korkeatasoisia alansa tutkijoita, kuten professorit **Jukka Ammond** ja **Jarmo Valkola**; valtiotieteen tri ja dosentti, kansanedustaja **Erkki Tuomioja** ja elokuvaohjaaja **Jorma K. Lehtonen**, joka tunnetaan paitsi Mikko Niskasen apuohjaajana myös Pekko-elokuvistaan.

Elokuvapäivillä pidetään huolta myös Kopolan imagosta sillä tavalla, että kuunteluolosuhteista pyritään huolehtimaan kirjoitustulkkauksen ja induktiosilmukajärjestelmän avulla.

KOPOLAN ELOKUVAPÄIVÄT 5.7.- 8.7. 2016

Kuhmoisissa, Kopolan kurssikeskuksessa

Teemana vanha suomalainen elokuva

ja päivien nimiä ovat

RAUHA RENTOLA, HELLA WUOLIJOKI JA MIKKO NISKANEN

Poimintoja ohjelmasta

(ohjelmaan saattaa tulla joitakin muutoksia):

Tiistaina 5.7. **Rauha Rentola-päivä**

- 10- 21 *Rauha Rentola ja Kopola - muistoja (Rauha Rentolan omaiset, Risto Ojala, Seppo Unnaslahti)
*Rauha Rentolan näyttelijäura näyttein
* Hella Wuolijoen näytelmien elokuvasovituksista (Professori Jukka Ammond)
*Illalla "Niskavuori taistelee" elokuvateatteri Kuhmolassa

Keskiviikkona 6.7. **Hella Wuolijoki -päivä**

- 10- 21 *Nuori Hella Murrik (Wuolijoki) ja Kuhmoinen (Risto Ojala ja Seppo Unnaslahti)
* Hella Wuolijoen henkilökuva sekä Hella Wuolijoen poliittinen merkitys (Valt.tiet. tri, dosentti ja kansanedustaja Erkki Tuomioja)
* Niskavuori-näytelmistä: Hella Wuolijoen persoonallisuudesta ja sen heijastumisesta näytelmien rakenteeseen ja aiheisiin. (Professori Jukka Ammond)
* Illalla retki Kuhmoisten kesäteatteriin

Torstaina 7.7. **Mikko Niskanen -päivä**

- 10- 21 * Mikko Niskanen ja Kuhmoinen (Elokuvaohjaaja Jorma K. Lehtonen)
* Henkilökuva Mikko Niskasesta (Professori Jarmo Valkola)
* Retki Pihlajakoskelle elokuvakylään, jossa oli Mikko Niskasen studio (Jorma K. Lehtonen)
*Illalla "Pojat" elokuvateatteri Kuhmolassa

Perjantaina 8.7. **Käsikirjoitus ja elokuva**

- 10- 16 Elokuvan toteutuksesta (luennoitsija avoin)
Miten käsikirjoitus ja toteutus kohtaavat?
Esimerkkinä Paavo Fossin novelli "Hetkiä" ja tv-elokuvasovitus (Maire Paltare)

Päivillä kirjoitustulkkauk.

Päivien neljän päivän täysihoito 250 e/hlö (sis. majoituksen 2 hengen huoneessa, ateriat, ohjelman retkineen). Päivä-kävijähinta 45 e (sis. ateriat ja päivän ohjelman) tai ilman aterioita 25 e (sis. ohjelman).

Tietoja päivistä antaa Maire Paltare, puh. 0440 500974; sähköp. maire.paltare@gmail.com

Ilmoittautuminen Kopolaan 22.6.2016 mennessä.

PL 11, 17801 KUHMOINEN Velisjärventie 50,

17800 KUHMOINEN Puh. 03 5522111, 040 770380

Sähköp. satu.laitinen@kuuloliitto.fi

VIKKO TORREVIEJASSA 1.-8.10.2016

Kuto:n ja CiTon yhteinen etelänmatka

Matka on tarkoitettu kuuroutuneille, vaikeasti huonokuuloisille ja sisäkorvaistutteen (CI) käyttäjille, mutta myös kaikille kuulon ongelmista kärsiville ja heidän omaisilleen ja läheisilleen!

Varasimme viihdyttävän pienehkön hotelli Masan, josta voimme liikkua joko opastetuilla retkillä tai omatoimisesti. Hotelli sijaitsee meren rannassa, joten jo se itsessään on elämys, ja siitä on hyvä bussiyhteys Torreviejan keskustaan (n. 2 km).

Lennot 1.8. 14.15 Helsinki – 17.40 Alicante; 8.10. 18.25 Alicante – 23.35 Helsinki.

Matkalla ovat mukana kaksi kirjoitustulkkia, joiden palvelut ovat käytettävissä.

Matkan järjestelyssä käytämme Projenni Travel -matkatoimiston palvelua, joka hoitaa maksuliikenteen.

Matkan hinta on 692 €/henkilö, sisältää lennot, lentokenttäkuljetukset jolloin suomalainen opas vastassa lentokentällä, majoituksen 2 hengen huoneessa, aamiaisen, Projenni Help päivystyksen. Lisäksi voi valita lisähintaan 15 €/pvä yhden aterian päivässä.

Voit tilata myös lisähintaan hierontaa, jalka- ja käsihoitoja edulliseen hintaan. Palvelu suomenkielistä. Ilmoita toiveesi tilatessasi matkan.

Suunnitellut lisähintaiset retket lähikaupunkeihin:

Elchen lyhyempi päiväretki 5€/ henkilö

Cartagenan koko päivän retki 68€/henkilö

Kulttuuri-ilta mm. flamengoesitys. 39€/henkilö

Retkille minimimäärä näillä hinnoilla 23 henkilöä. Retket varattava matkaa tilattaessa.

Matka varataan ilmoittautumalla Sirpa Korkeamäelle (julia.korkeamaki@gmail.com tekstiviesti+358407486656). Ilmoittaututtava sitovasti **toukokuun 29. päivään** mennessä.

Rentouttava CI viikonloppu 27.-29.5. Kopolassa

Patikointia, valokuvausta ja kuvankäsittelyä

Sekä tietysti lautapelejä hyvässä seurassa ja yhdessä oloa. Tutustumme historialliseen Päijälän linnavuoreen rauhallisesti patikoiden, valokuvan, nauttien alkukesän maisemista ja tietysti eväistä. Matkaa Kopolasta linnavuorelle noin 14km, jonka toteutamme omilla autoilla kimppakyydein. Valokuvauksesta ja kuvankäsittelystä kiinnostuneille mahdollisuus pienimuotoiseen kuvankäsittely kurssiin Kuhmoisten koululla

Illalla saunotaan, rentoudutaan, pelataan ja vietetään aikaa hyvässä seurassa. (Saa ottaa omia pelejä mukaan)

Tapahtuma on tarkoitettu kaikille CI käyttäjille ja sitä harkitseville. Viikonlopun hinta on 100€/hlö omilla liinavaatteilla. Liinavaatteista veloitetaan +15€. Kuuloliitosta voi anoa matkakorvauksia 30€ ylittävältä osalta

Sitovat ilmoittautumiset viimeistään 30.4.

satu.laitinen@kuuloliitto.fi

Satu Laitinen P:040 7703803

Velisjärventie 50 17800 Kuhmoinen

Sisäkorvaistutetta käyttävien vertaistapaaminen

Onko Sinulla käytössä sisäkorvaimplantti tai odotatko leikkaukseen pääsyä?

Tule keskustelemaan ja jakamaan vertaiskokemuksia implantin käytöstä. Voit kuulla ja kertoa kokemuksistasi ennen leikkausta ja leikkauksen jälkeen.

Keskustelun vetäjänä toimii vertaistukihenkilö, kahden implantin käyttäjä Sari Lindgren Lahden Kuulo ry.

Milloin 15.5.2016 kello 13.00–16.00
Missä Toimitila Veturi, Kauppariehenkatu 4, 2krs, 45100 Kouvola

Järjestäjä Kaakkois-Suomen kuulopiiri
Kenelle Tilaisuus on tarkoitettu henkilöille, jotka käyttävät implanttia tai odottavat leikkaukseen pääsyä.

Sitovat ilmoittautumiset 6.5.2016 mennessä Riitta Pulkkiselle riitta.pulkkinen@kuuloliitto.fi tai 0400-750566. Kerro ilmoittautumisesi yhteydessä mahdollisesta erikoisruokavaliosta.

Tilassa on **induktiosilmukka**.

Tilaisuus on maksuton ja sisältää kahvitarjoilun.

Lämpimästi tervetuloa!
Kaakkois-Suomen kuulopiiri

Suomen Tinnitusyhdistys ry:n sääntömuutostyökokous

Aika 7.5.2016, klo 14.00
Paikka Lahden Invakeskus, Hämeenkatu 26 A, 3 krs, 15140 Lahti
Asiat Kokouksessa käsitellään yhdistyksen säännöt kokonaisuudessaan ja esitetään muutettavaksi sääntöjen kohdat:
– kirjaamismerkinnät Kuuloliitto ry, Tinnitusyhdistys ry
– 1§ poistetaan Finlands Tinnitusförening rf
– 6§ lisätään vapaajäsen
– 7§ lisätään harkinnan mukaan
– 11 § yhdistyksen varsinaisia kokouksia pidetään vuosittain kaksi, kevätkokous tammi – maaliskuussa ja syyskokous syys - marraskuussa
– 12 § kevätkokouksessa käsiteltävät asiat
– 13 § syyskokouksessa käsiteltävät asiat
– 14 § muutetaan kuuluvaksi Kuuloviestissä ja yhdistyksen verkkosivuilla
– 23§ yhdistyksen toiminta- ja tilivuosi on kalenterivuosi
– 24 § tilinpäätös- ja hallintoasiakirjat jätetään toiminnantarkastajien tarkastettavaksi viimeistään kuukautta ennen kevätkokouksen pitämistä
– 25 § Toiminnantarkastajien on annettava toiminnantarkastuskertomuksensa viimeistään kaksi viikkoa ennen kevätkokousta
– 28§ otsikoksi Yhdistyksen purkaminen

Jokainen yhdistyksen jäsen on tervetullut kokoukseen. Kahvitarjoilu.

Suomen Tinnitusyhdistyksen hallitus

Kuuloliiton lasten ja nuorten kesäleirit 2016

Kiinnostaisiko sinua ikimuistoinen kesäseikkailu Pohjois-Suomessa?

Kuuloliitto järjestää Vuorenpeikon seikkailuleirin, jolta ei puutu vauhtia eikä jännitystä! Seikkailuun sinut johdattaa Seikkailija Äksä, jonka johdolla lähdetään jahtaamaan Vuorenpeikon timantteja Rokuan kansallispuiston maisemissa. Välillä sukellamme teatterin ihmeelliseen maailmaan. Tule mukaan huimaan seikkailuun Pohjois-Suomen 7–12-vuotiaiden kuulovammaisten lasten kesäleirille **Rokualle 6.–11.6.2016!**

Kiinnostaisiko sinua ikimuistoinen kesäseikkailu Etelä-Suomessa?

Kuuloliitto järjestää Juuripeikon seikkailuleirin, josta ei puutu vauhtia eikä jännitystä! Seikkailuun sinut johdattaa Seikkailija Äksä, jonka johdolla lähdetään jahtaamaan Juuripeikon timantteja maalta ja mereltä. Välillä sukellamme teatterin ihmeelliseen maailmaan. Tule mukaan huimaan seikkailuun Etelä-Suomen 7–12-vuotiaiden kuulovammaisten lasten kesäleirille **Högsandiin Lappohjaan 27.6.–2.7.2016!**

Hei 13–17-vuotiaat nuoret! Uskomaton juttu!

Sinulle tarjotaan mahdollisuutta osallistua Kuuloliiton nuorten mielikuvitus- ja seikkailumatkalle **Leppävirran Vesileppikseen 31.7.–5.8.2016**. Odotamme innolla sinun saapuvan tälle eepiselle matkalle The Game -pelin läpi 31.7 klo 17:00 mennessä. Leirin teemoja ovat tänä vuonna urheilu, seikkailu ilmaisutaito ja mielikuvitus. Tiedämme, että sinulla löytyy mielikuvitusta ja rohkeutta näihin haasteisiin.

Leirin hinta: 110 €, saman perheen toinen kuulovammaisen lapsi tai sisarus 50 €, kolmas lapsi ilmaiseksi. Mikäli et uskalla tulla yksin, voit pyytää parhaan kaverin mukaan.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:

Karin Tuomala, erityisasiantuntija, p. 044 346 9541, 050 553 5327 tai karin.tuomala@kuuloliitto.fi

KUULOPÄIVÄ KOKKOLASSA

lauantaina 28.5.2016

klo 12.00 – 16.00

Kokkolasali + toritapahtuma

Kokkolan kaupungintalon Kokkolasalissa (os. Kauppatori 5) korvalääkäri **Marja Estola** luennoi tinnituksesta, Kuuloliiton erityisasiantuntija **Jukka Rasa** esteettömästä kuuntelusta ja Fin Fonice Oy:n toimitusjohtaja **Heikki Hiippala** kuulon apuvälineistä.

Kokkolasalissa on induktiosilmukka ja kirjoitustulkkaukset.

Kokkolan torilla on tapahtuman ajan Fin Fonice Oy:n kuulauto, jossa on mm. mahdollisuus testauttaa kuulonsa. Tilaisuus on kaikille avoin ja maksuton!

Järjestäjä:

Kuuloliitto ry / Länsi-Suomen kuulopiiri ja Keski-Pohjanmaan Kuulo ry

HAKU KÄYNNISSÄ

Sopeutumisvalmennusta lapsille ja aikuisille

Aikuisten ja lasten 5 vuorokauden mittaiset perhekurssit järjestetään Mikkelin Anttolassa.

Aikuisten osittaisella perhekurssilla omaiset voivat osallistua kahteen ensimmäiseen päivään. Lasten kursseilla perhe on mukana koko ajan.

Lisätiedot ja kurssiaikataulut löydät Kelan ja Verven internetsivuilta.

Verve p. 0400 442 527
kuntoutussihteeri.mikkeli@verve.fi
www.verve.fi

Majoitus ja ruokailu
www.anttolanhovi.fi

Kurssit 2016:

- Menieren tautia sairastavat
- Kuulovammaiset aikuiset
- Alle kouluikäisten lasten perhekurssi
- Alakouluikäisten lasten perhekurssi

www.verve.fi

TAUKOKANGAS

Terveyttä ja toimintakykyä

Hakeudu Kelan kuntoutukseen Taukokankaalle Oulaisiin!

Järjestämme kuulovammaisille suunnattuja kuntoutuskursseja, yksilöllistä harkinnanvaraista kuntoutusta sekä ammatillisia kuntoutuspalveluita.

Kuulovammaisten kuntoutuskurssi
numero 60274 käynnistyy 1.8.–5.8.2016
numero 60273 käynnistyy 15.8.–19.8.2016

Yksilölliset jaksot ja kuntoutuspalvelut
aikataulutamme kuntoutujakohtaisesti.

Lisätietoja antavat Taukokankaalta

Sanna Koski puh. 044 4794737,
sanna.koski@taukokangas.fi sekä
Marja Kauppinen puh. 044 4794715,
marja.kauppinen@taukokangas.fi.

HUIPPUTARJOUS

RAYOVAC
KUULOKOJEPARISTOT
3 EUROA / KIEKKO

(TARJOUS VOIMASSA VAIN VERKKOKAUPASSA 30.4.2016 SAAKKA)

WWW.KUULOKAUPPA.FI

Keskustele luottamuksellisesti kirjoittaen

Viittomakielisille,
kirjoittaen kommunikoiville
ja omaisille

Tekstiviestit 050 575 2266
Chat <http://aidtools.com/auttavalinja/>
Sähköposti auttavalinja.paivystys@gmail.com

RAY tukee toimintaamme

Päivystysajat
ma, ke, pe
klo 19 - 22

Palautetta Kuuloviestilehdestä voit antaa verkossa osoitteessa: www.kuuloliitto.fi -> Kuuloviesti -> Anna palautetta. Toimituksen yhteystiedot löytyvät lisäksi lehden sisäkannesta. Palautteiden antaneiden kesken emme arvo enää lehtilahjakortteja.

RISTIKON 1/2016 RATKAISU

UROS AHDE
PAPERIA M
EKIT KIRI
AISAPARIT
T I
KYYLÄT OLONETS
ALAI AITA INTE
NILKAT PIMIAT
ATEISTI A ENÄÄ
Y TIKUTON
PÖTSI E O OHJE
OLUT SEOS MAAT
ILKA OTUS AINA
SIENET LUVATON
S TAVU ANITA
OTSOT A A
LEIVÄNKANNIKAT
ATE AIRO DALI
MATALAT AKSELIT
TYRÄ OUTI AITO

Kuulolaiteparistokauppa.fi

– asiantuntijasi kuulolaiteparistoissa!

✓ **Nopea toimitus!**
3-4 päivää.

✓ **30 päivän avokauppa/**
vaihto-oikeus!

✓ **Ei laskutusmaksua!**

✓ **Toimituskulut 1,95 €**

Sähköposti:

info@kuulolaiteparistokauppa.fi

www.kuulolaiteparistokauppa.fi

TILAA NÄIN: Täytä tämän sivun lomake. Leikkaa se irti ja postita. Et tarvitse kirjekuorta.
Voi tehdä tilauksen myös sivulla www.kuulolaiteparistokauppa.fi

1 Ilmoita montako pakkausta kutakin mallia haluat tilata. Hinnat sisältävät alv:n.
(1 pakkaus = 6 paristoa)

Malli: A10
Värikoodi: keltainen
2,95 €
Lkm: ____ pakk

Malli: A312
Värikoodi: ruskea
2,95 €
Lkm: ____ pakk

Malli: A13
Värikoodi: oranssi
2,95 €
Lkm: ____ pakk

Malli: A675
Värikoodi: sininen
2,95 €
Lkm: ____ pakk

Malli: A675P
(implantti)
3,95 €
Lkm: ____ pakk

2 Täytä nimi, osoite ja henkilötunnus.

Henkilötunnus vaaditaan laskulla ostamiseen.

Jos tilaat sivustoltamme, valittavanasi on eri maksuvaihtoehtoja.

Henkilötunnus:

						-					
--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

Nimi: _____ Puh. _____

Osoite: _____

Postinumero ja -toimipaikka: _____

A PRIORITERT
PRIORITAIRE

IBRS/CCRI NO: 20444882

NE PAS AFFRANCHIR
NO STAMP REQUIRED

REPLY PAID/RÉSPONSE PAYÉE
SWEDEN/SUÈDE

Accessory Line International Sweden AB
SE-802 08 Gävle
Sweden

Lähetä ristikon ratkaisu **2.5.2016** mennessä
Kuuluviestin toimittukseen os. Ilkantie 4, 00400 Helsinki.
Liitä mukaan nimesi ja osoitteesi.

Oikein vastanneiden kesken arvotaan Otavamedian
lehtilahjakortti. Edellisikerran ristikon voittaja oli
Rainer Holmala Hyvinkäältä.

				olet sekaisin	kiipeli		Istan kaimat	pitää ääntä		luostari	korkata
											
											
pään loisia							vedot				
syväanne		ladat- tavia	bilanssi	herkkä			dep- ressio	nätti			
Christie					metsä					virheet	Owen
moukari									asutti Perua		
tukan karva			puu joki						kangas		
						kasvi- huone työntyä					
	Anka		raam. mies				auto- veljiä				
				jonon hännillä	taru- kunkku kesä-						
tuk- keuma								Patricia tietoi- suus			
											
pissa				pilkata					ajan-	-vika	
	-koe		usea				juhla Monroen kaimat				
				hajut lfar -					pusta savanni		
				vesi- lintu							
				Ismail				Wess- berg			
laivan huoneita											
pakas- tekaloja				kelit				miehiä			

Laadinta: Kirppu Ristikot

I främmande land på främmande språk

Hösten 1999 studerade jag vid universitetet i Manchester i England. Studierna i ett främmande land var en stor utmaning men en erfarenhet som gjorde att mina ögon öppnades. I England hade man redan då förvånansvärt väl beaktat studerande med olika slags behov. Man kunde ta upp sin hörselskada med studiebyrån som sedan förde in informationen i läroanstaltens databas. Under grupparbetena kontrollerade läraren att allt var i sin ordning och i till exempel auditoriet såg föreläsaren till att induktionsslingan fungerade.

Nuförtiden reser man väldigt mycket och på alltför inhemska arbetsplatser verkar man också i en internationell miljö. Under semesterresor klarar man sig i allmänhet med en elementär skolengelska, men framförallt arbete eller boende utomlands förutsätter redan betydligt mer omfattande språkfärdigheter.

Studier i främmande språk är ofta en stor utmaning för hörselskadade. Det kan vara svårt att skilja mellan orden, eftersom konsonanterna lätt blandas ihop. Att lära sig ett språk i praktiken kräver oändligt med upprepningar och utöver att höra språket borde man också få visuell bekräftelse. För den som hör dåligt är det viktigt att kunna läsa av läpparna på den som talar och dessutom kanske ha möjlighet att följa med en text som stöder talet. I praktiken tvingas hörselskadade att göra flerdubbelt större ansträngningar för att lära sig ett främmande språk jämfört med hörande. Om man inte får språkinläringen att löpa så kan det senare orsaka svårigheter till exempel i arbetslivet.

I dag studerar majoriteten hörselskadade ungdomar i vanliga skolor tillsammans med sina jämnåriga. Det är viktigt att man i undervisningen kan beakta den hörselskadade elevens behov. Förhoppningsvis har undervisningsmaterialen redan utvecklats i en bättre riktning. Själv kommer jag från skoltiden alltför väl ihåg en bandspelare av dålig kvalitet som användes för att spela upp avlyssningssuppgifter. Bandet knastrade och sprakade. I

praktiken lyckades jag inte uppfatta något av vad som sades och de där avlyssningsuppgifterna innebar helt enkelt förlorad tid ur min synvinkel.

En hörselskada kan orsaka viss osäkerhet i sociala sammanhang. Det här märks framförallt i sammanhang där kommunikationen sker på främmande språk. Enligt min åsikt är ett bra sätt att lära sig språk att delta i olika internationella evenemang. Till exempel finns det olika internationella takorganisationer för hörselskadade såsom IFHOH, EFHOH och IFHOHYP (världsorganisationen för unga) och de ordnar regelbundet seminarier och evenemang öppna för alla, det lönar sig verkligen att delta i dessa eftersom en stor del av deltagarna vid dessa evenemang själva är hörselskadade och tröskeln för att delta är låg.

Språkfärdigheter måste hela tiden upprätthållas och utvecklas. I princip är detta lätt, eftersom det bjuds ut en uppsjö av olika språkkurser i Finland. Jag tror dock att det skulle behövas fler språkkurser anpassade för hörselskadade personer där man beaktar på vilket sätt hörselskadade bäst tar till sig språk. Jämlikhet på alla olika områden i livet, oavsett om det gäller studier, arbetsliv eller fritidsaktiviteter förutsätter att alla ges möjlighet att studera främmande språk på sina egna villkor.

JUHA HIETALA

***Kuuloviesti
toivottaa
lukijoilleen
aurinkoista
kevättä!***